

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

PĀRSKATS PAR PATĒRĒTĀJU (NEBANKU) KREDITĒŠANAS TIRGUS DARBĪBU 2024.GADĀ

Rīga 2025

Saturs

1. Vispārēja informācija	2
1.1. Licencēto patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika	2
1.2. Licencētie patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kreditēšanas veida 2024.gada 2.pusgadā.....	3
2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms	5
3. Kredītportfelis	11
4. Kredītu kvalitāte	14
5. Procentu likmes	17
6. Distances kredītu pagarināšana.....	21
7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana	22
8. Nozares attīstības galvenās tendences 2024.gadā	23

1. Vispārēja informācija

1.1. Licencēto patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēju statistika

1.1. tabula

	2024. gada 30.jūn.	2024.gada 31.dec.	Tirgus dalībnieku izmaiņas
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci	37	37	+/- 0,00%
Kapitālsabiedrības ar spēkā esošu licenci, kuras izsniedz jaunus aizdevumus patērētājiem	36	35	- 2,78%
¹ Distances kredītu sniedzēji	18	18	+/- 0,00%
¹ Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu sniedzēji	12	13	+ 8,33%
¹ Patēriņa kredītu sniedzēji	10	9	- 10,00%
¹ Hipotekāro kredītu sniedzēji	8	8	+/- 0,00%
¹ Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēji	4	4	+/- 0,00%

¹ Sabiedrību skaits, kas 2024.gada 1.pusgadā un 2024.gada 2.pusgadā konkrētajā kredīta veidā izsniegušas jaunus aizdevumus

2024.gada 2.pusgadā speciālo atļauju (licenci) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai saņēmušo komersantu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu saglabājies nemainīgs - 37. Jaunus aizdevumus patērētājiem 2024.gada 2.pusgadā izsniedza 35 patērētāju (nebanku) kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji, viena sabiedrība ar agrāk iegūto licenci par 2024.gada 2.pusgadu PTAC iesniedza nulles atskaiti, savukārt vēl viena sabiedrība tikai administrēja iepriekšējos periodos izsniegtos un/vai no citiem komersantiem iepirktos aizdevumus.

2024.gada 2.pusgadā Distances kredītus patērētājiem piedāvāja 18 patērētāju (nebanku) kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji (tikpat cik 2024.gada 1.pusgadā), Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītus piedāvāja 13 pakalpojumu sniedzēji, kas par 1 vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā, Patēriņa kredītus 9 sabiedrības, kas par vienu mazāk, savukārt Hipotekāro kredītu un Kredītu pret kustamas lietas ķīlu sniedzēju skaits salīdzinājumā ar 2024.gada 1.pusgadu bija saglabājies nemainīgs – attiecīgi astoņi un četri pakalpojuma sniedzēji (1.1.tabula).

2024.gada 2.pusgadā patērētāju (nebanku) kredīta devēji turpināja būt konsekventi piedāvāto kredītu veidos, tos būtiski nav mainījuši un papildinājuši. Atsevišķas sabiedrības dažos kredīta veidos turpināja pakāpeniski izstrādāt iepriekšējos periodos izsniegtos aizdevumus un neizsniedzot jaunus, viena no sabiedrībām 2024.gada 2.pusgadā pārgāja tikai uz administrējamo portfeli apkalpošanas. Tāpat kā iepriekšējos pārskata periodos neviena no sabiedrībām jauno kredītu izsniegšanas jomā patērētājiem 2024.gada 2.pusgadā nebija pārstāvēta piecos kredīta veidos, četrus kredīta veidos patērētājiem piedāvāja divas sabiedrības. Trīs sabiedrības patērētājiem 2024.gada 2.pusgadā izsniedza jaunus aizdevumus 3 kredīta veidos, četras sabiedrības 2 kredīta veidos. Lielākā daļa patērētāju (nebanku) kredīta devēji (25) patērētājus kreditējuši tikai 1 kredītu veidā, kas liecina par licencēto patērētāju (nebanku) kredīta devēju šauri specializētu izvēli konkrētā kredīta veidā (1.2.tabula). 18 speciālo atļauju (licenci) saņēmušo kapitālsabiedrību paralēli patērētāju kredītiem izsniedza aizdevumus arī juridiskām personām.

1.2. Licencētie patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji dalījumā pēc piedāvātā kreditēšanas veida 2024.gada 2.pusgadā.

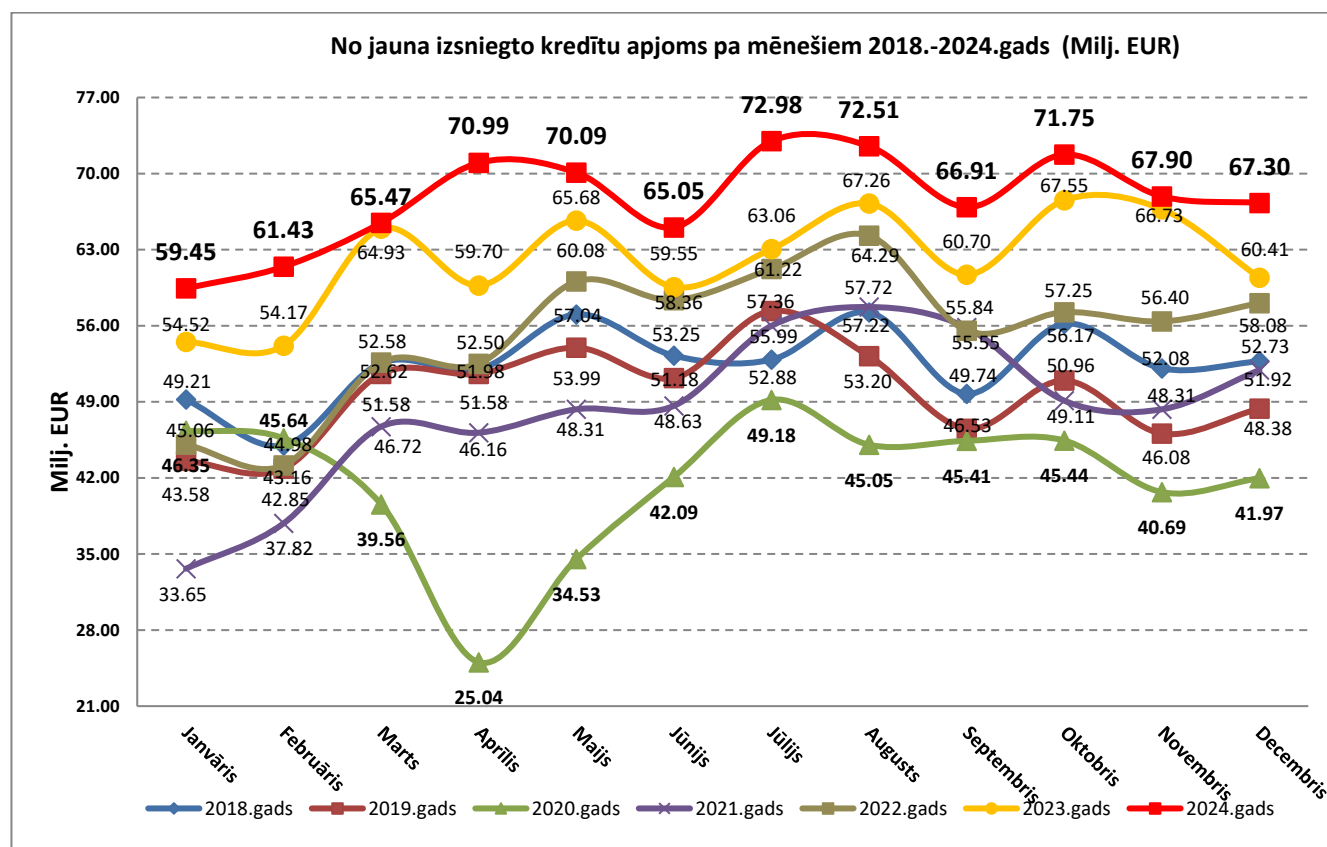
1.2. tabula

Apzīmējumi		LM		Kredīti pret kustamas lietas ķīlu					
		LZ		Līzinga u.c. ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredīti					
		HK		Hipotekārie kredīti					
		DK		Distances kredīti					
		PK		Patēriņa kredīti					
		BK		Biznesa kredīti privātpersonām un/vai juridiskajām personām					
		X		izsniegti jauni aizdevumi konkrētā kredīta veidā					
		A		tikai administrēti aizdevumi konkrētā kredīta veidā					
		PD		pieteikta darbība konkrētā kredīta veidā					
		JPI (LEI)		Juridiskās personas identifikators					
Specializācija kreditēšanas veidos									
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	JPI (LEI)	LM	LZ	HK	DK	PK	BK
1	4finance AS	40003991692	213800YCHHN4TW6P4B93				X	A	
2	Aizdevums.lv SIA	40003468776	5493000IUTDT1Q98JU77					X	X
3	Avafin Latvia SIA	40103283854	259400CD5US033NJXF47				X		
4	Bondora AS (Igaunija)	11483929					X		
5	Citadele Leasing SIA	40003423085			X	A		A	X
6	DelfinGroup AS	40103252854	2138002PKHUJIMVMYB13	X	A	A	X	X	
7	E Lats SIA	40003482835	9845006D89060B3L1198	X	X		X	X	
8	Extra Credit SIA	40103548796					X		
9	ESTO LV AS	40103050993					X		
10	Finance 360 SIA	40103444030		X		X			X
11	Finto Capital SIA	40203030616			X				
12	FZ Capital SIA	40003726262				X			X
13	Finanza SIA	40103413280					X		X
14	GRAND CREDIT AS	50003952521	254900G15YF9QDBVVO59			X			X
15	Hedge Capital Company SIA	40103968692	254900PW4SLEE3575O60				X		
16	Hipocredit AS	40103793931				X			X
17	Holm Bank Latvia SIA	54103053771					X	X	X
18	Inbank Latvia SIA	40103821436			X			X	
19	InCREDIT GROUP SIA	40103307404			X		X	X	X
20	IPF Digital Latvia SIA	50003913651					X		
21	Lateko Līzings AS	40003366651			X	X	X	X	X
22	Digital Investment MGMT SIA	40103162565				X			X
23	Luminor Līzings SIA	40003348054			X				X

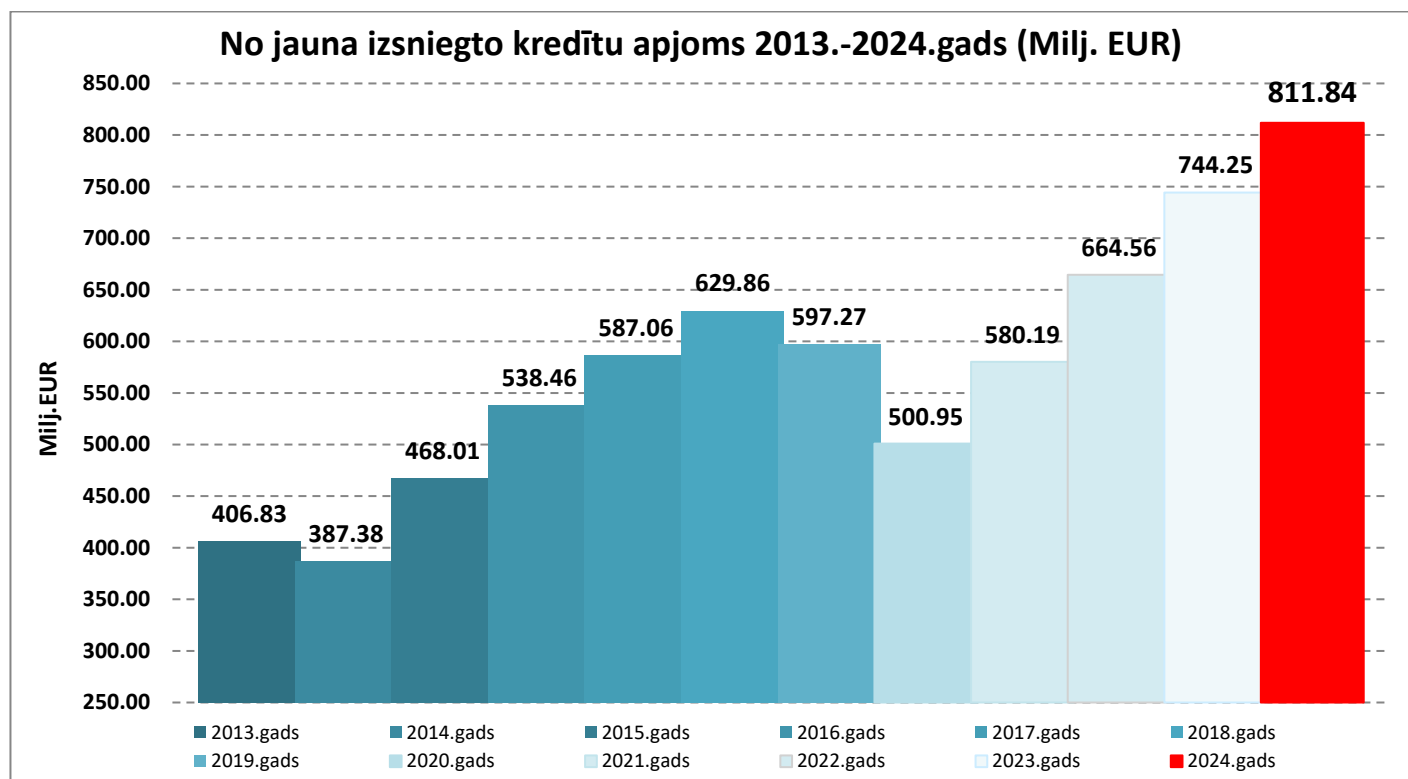
Nr.	Sabiedrības nosaukums (iepriekšējais nosaukums)	Reģ.Nr.UR	JPI (LEI)	LM	LZ	HK	DK	PK	BK
24	MC Finance AS	40103326532			X	X			A
25	MiniCredit SIA	40103260762					X		
26	Mogo AS	50103541751	254900G15YF9QDBVVO59		X		X		
27	Nordic Finance SIA	40003773271						X	
28	Nord Līzings AS	40103472462			X				X
29	Primero Finance AS	40203148375			X		X	X	X
30	SEB Līzings SIA	50003334041			X				X
31	Swedbank Līzings SIA	40003240524			X				X
32	VIA SMS SIA	40103259867					X		
33	VITA CREDIT SIA	40103463544		X	A	A			X
34	ViziaFinance SIA	40003040217	64886P9CJ25Z5JSB4950				X	A	
35	West Kredit AS	40003270389	894500XOOHVW10WBCJ85			X			X
Pārskata periodā tikai administrējuši patērētājiem izsniegtos aizdevumus									
36	Sotero LV SIA	41503080070		Kapitālsabiedrība iesniegusi nulles atskaiti					
37	Fresh Finance AS	40103912862			A		A	A	A
Kopā dalījumā pa kredīta veidiem		X		4	13	8	18	9	18
		A		0	3	3	1	4	2
		PD		0	0	0	0	0	0
2025.gada 1.janvārī spēkā ir <u>37</u> speciālās atļaujas (licences) patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniegšanai, savukārt kreditēšanas pakalpojumus kaut vienā no kredīta veidiem patērētājiem 2024.gada 2.pusgadā snieguši <u>35</u> komersanti									

2. Patērētājiem no jauna izsniegto kredītu apjoms

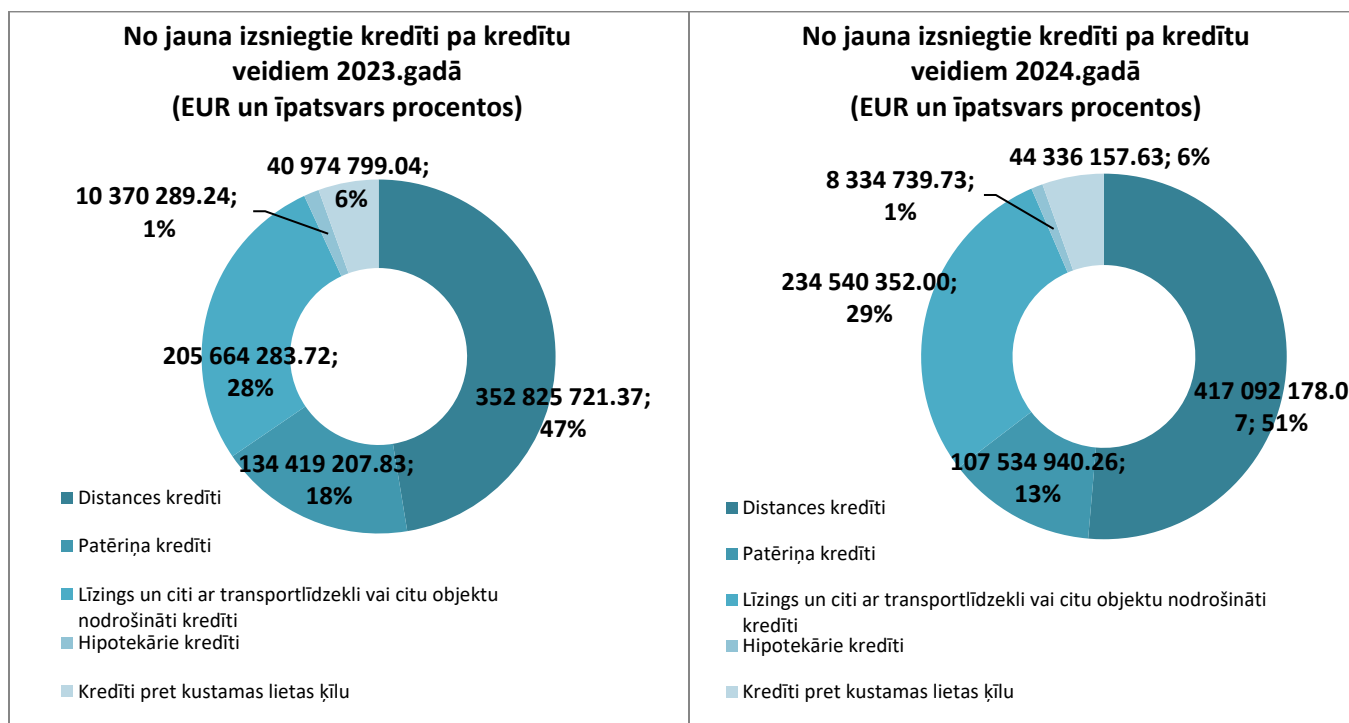
Kopumā patērētāju (nebanku) sektora kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji 2024.gadā ar patērētājiem noslēdza vairāk nekā 1 miljonu 58 tūkstoši jaunus darījumus, no jauna izsniedzot kredītus 811,84 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 39,62 tūkst. darījumu jeb 3,89% un summā par 67,58 milj. EUR jeb 9,08% vairāk nekā 2023.gadā. Lai arī no jauna izsniegto kredītu apjoma pieauguma temps 2024.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo – 2023.gadu ir kļuvis nedaudz lēnāks, + 9,08% tirgus pieaugums joprojām ir būtisks rādītājs. Salīdzinājumā ar 2013.gadu, par kuru pirmo reizi apkopota statistika, izsniegto jauno kredītu apjoms ir dubultojies (+ 405,01 milj. EUR jeb 99,55%), savukārt salīdzinājumā ar 2020. – Covid 19 krīzes gadu izmaiņas ir (+) 310,89 milj. EUR jeb 62,06%. Vienlaikus 2024.gads patērētāju (nebanku) kreditēšanas nozarē ir iezīmējis strauju Distances kredītu un Līzinga un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu izsniegšanas pieaugumu un tikpat strauju Patēriņa kredītu un Hipotekāro kredītu izsniegšanas samazinājumu.

2.1.att. No jauna izsniegto kredītu apjoms (milj.EUR) pa mēnešiem 2018. – 2024.gadi

2.2.att. Patērētāju kreditēšanas nozarē patērētājiem no jauna izsniegto kredītu kopējais apjoms 2013. - 2024. gads (milj.EUR).

2.3.att. No jauna izsniegto kredītu summas un procentuālais īpatsvars pa kredītu veidiem.

2.1. tabula

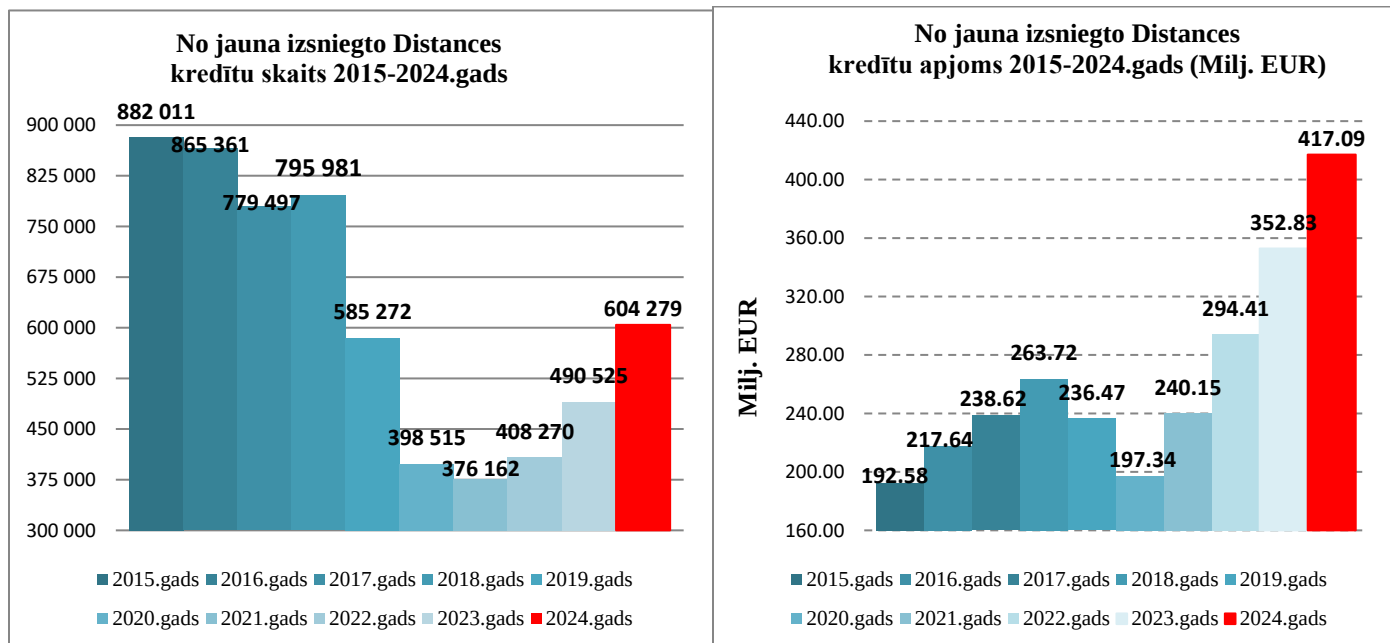
No jauna izsniegto aizdevumu skaita un apjoma izmaiņas 2022-2024.gads

Kredīta veids	2022.gads		2023.gadā		2023.gadā salīdzinājumā ar 2022.gadu		2024.gadā		2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	kredītu skaita izmaiņas %
Distances kredīti	294 413 138	408 270	352 825 721	490 525	19.84%	20.15%	417 092 178	604 279	18.21%	23.19%
Patēriņa kredīti	123 631 243	160 288	134 419 208	140 916	8.73%	-12.09%	107 534 940	93 940	-20.00%	-33.34%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	200 616 068	11 628	205 664 284	11 254	2.52%	-3.22%	234 540 352	12 822	14.04%	13.93%
Hipotekārie kredīti	9 983 799	586	10 370 289	552	3.87%	-5.80%	8 334 740	443	-19.63%	-19.75%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	35 917 528	362 918	40 974 799	375 518	14.08%	3.47%	44 336 158	346 898	8.20%	-7.62%
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	664 561 776	943 690	744 254 301	1 018 765	11.99%	7.96%	811 838 368	1 058 382	9.08%	3.89%

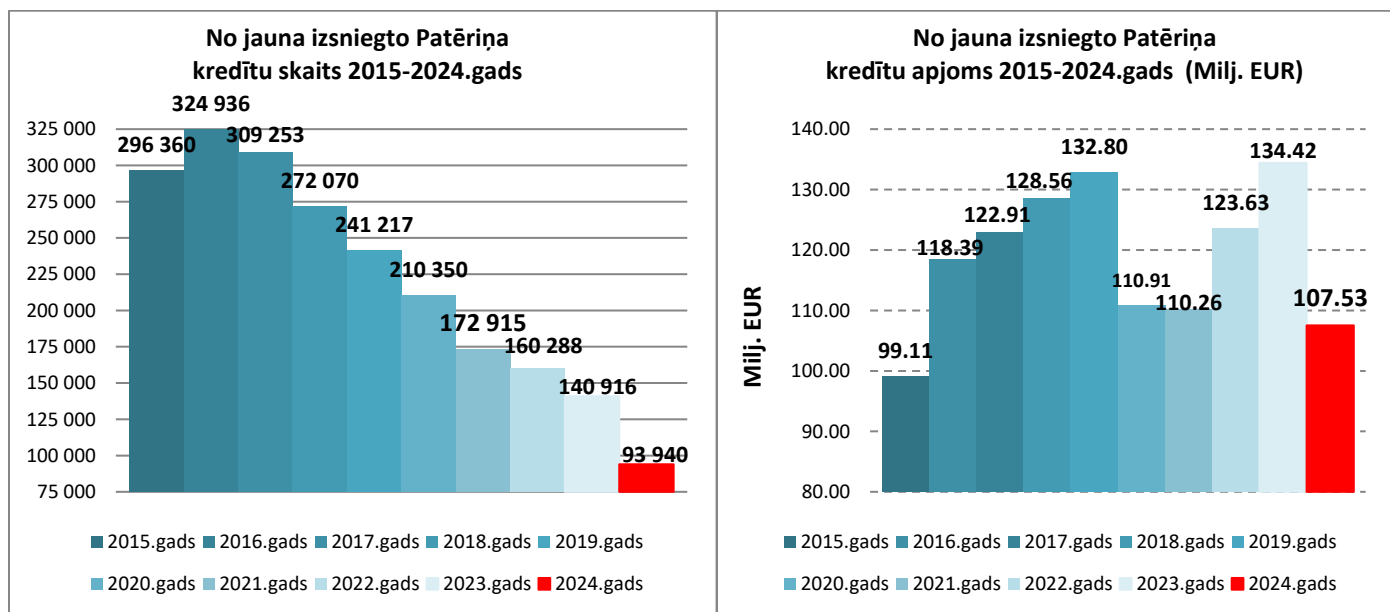
2.2. tabula

Vidējā viena no jauna izsniegtā aizdevuma summa 2022.-2024.gadā

Kredīta veids	2022.gads	2023.gads	2023.gads salīdzinājumā ar 2022.gadu.	2024.gads	2024.gads salīdzinājuma ar 2022.gadu	2024.gads salīdzinājuma ar 2023.gadu
	summa, EUR	summa, EUR	procentos	summa, EUR	procentos	procentos
Distances kredīti	721.12	719.28	-0.26%	690.23	-4.28%	-4.04%
Patēriņa kredīti	771.31	953.90	23.67%	1 144.72	48.41%	20.00%
Līzings, noma un citi ar TL nodrošināti kredīti	17 252.84	18 274.77	5.92%	18 292.03	6.02%	0.09%
Hipotekārie kredīti	17 037.20	18 786.76	10.27%	18 814.31	10.43%	0.15%
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	98.97	109.12	10.25%	127.81	29.14%	17.13%

2.4. att. No jauna izsniegto Distances kredītu skaits un apjoms.

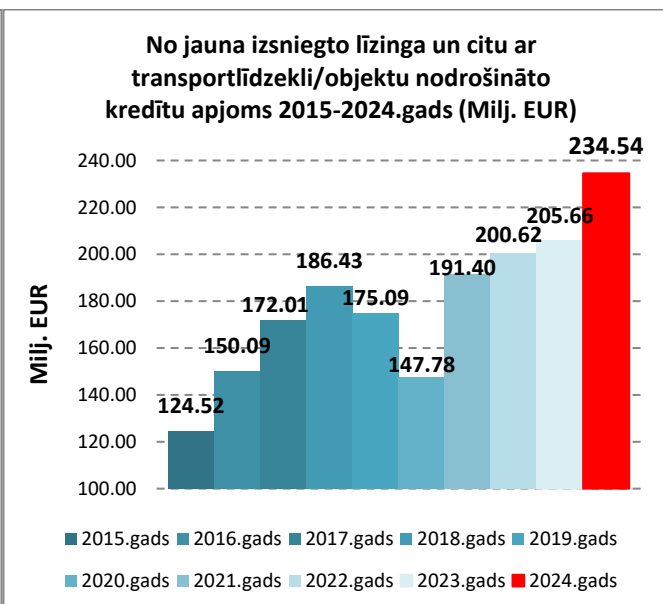
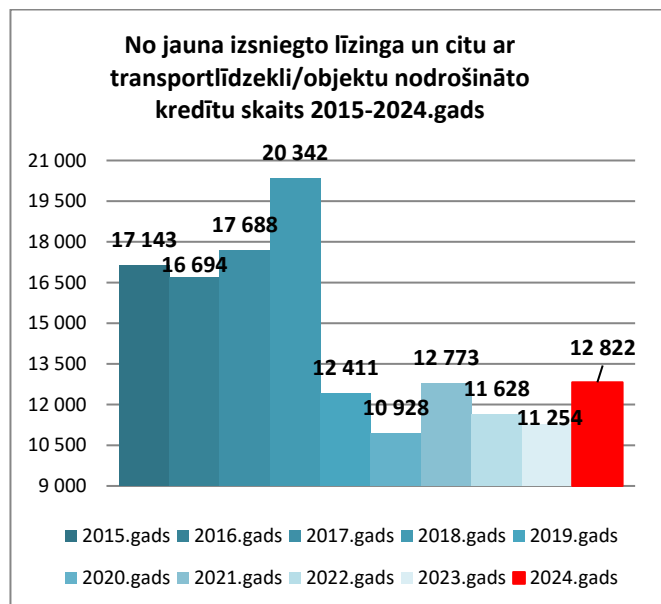
2.5. att. No jauna izsniegto Patēriņa kredītu skaits un apjoms.

2.4. tabula

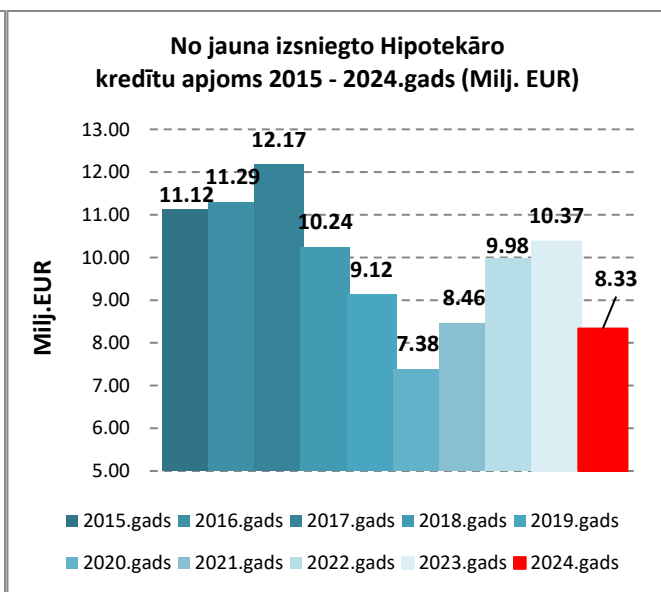
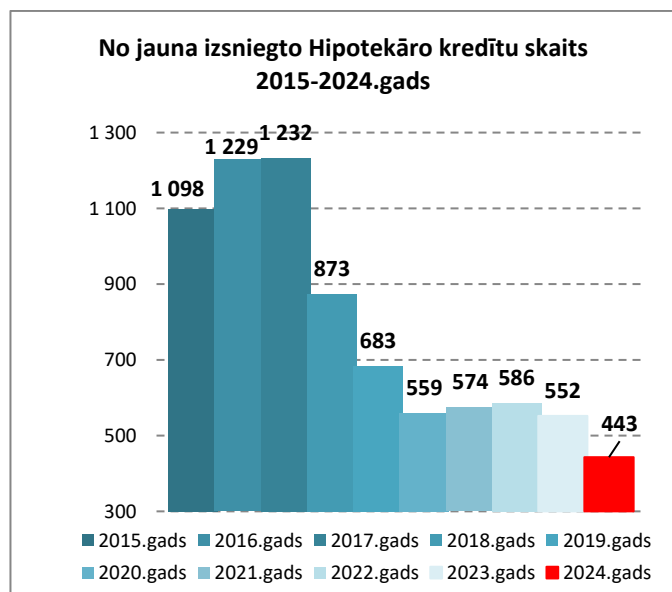
No jauna izsniegtie Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem 2022.-2024.gads

Patēriņa kredīti dalījumā pa atmaksas veidiem	2022.gads		2023.gads		2023.gads salīdzinājumā ar 2022.gadu		2024.gads		2024.gads salīdzinājumā ar 2023.gadu	
	summa, EUR	kredītu skaits	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %	summa, EUR	kredītu skaits	summas izmaiņas %	skaita izmaiņas %
Bez maksas izsniegtie patēriņa kredīti	13 802 040	29 715	14 681 793	25 938	6.37%	-12.71%	6 769 946	11 664	-53.89%	-55.03%

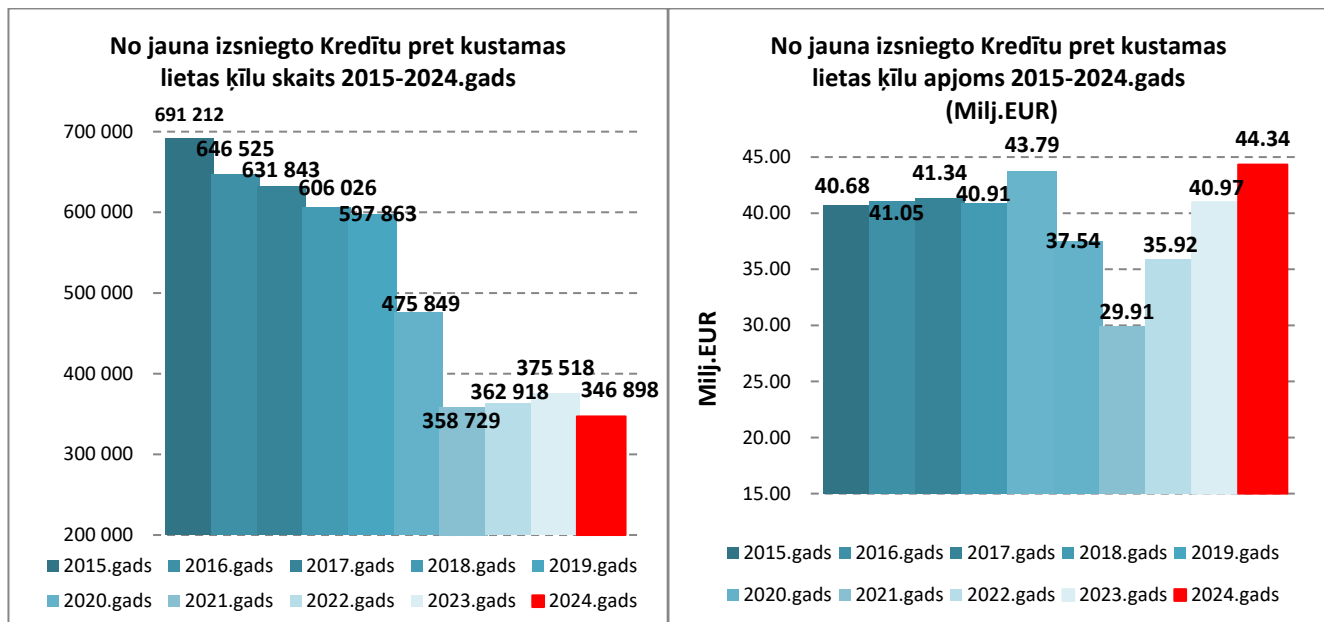
Patēriņa kredīti ar atmaksu 1 maksājumā	251 606	3 389	111 050	1 327	-55.86%	-60.84%	0	0	-100.00%	-100.00%
Ar aizdevuma atmaksas grafiku un/vai beztermiņa (kredītlinijas)	109 577 597	127 184	119 626 365	113 651	9.17%	-10.64%	100 764 995	82 276	-15.77%	-27.61%
Kopā	123 631 243	160 288	134 419 208	140 916	8.73%	-12.09%	107 534 940	93 940	-20.00%	-33.34%

2.6. att. No jauna izsniegto līzings un citu ar transportlīdzekli / objektu nodrošināto kredītu skaits un apjoms.

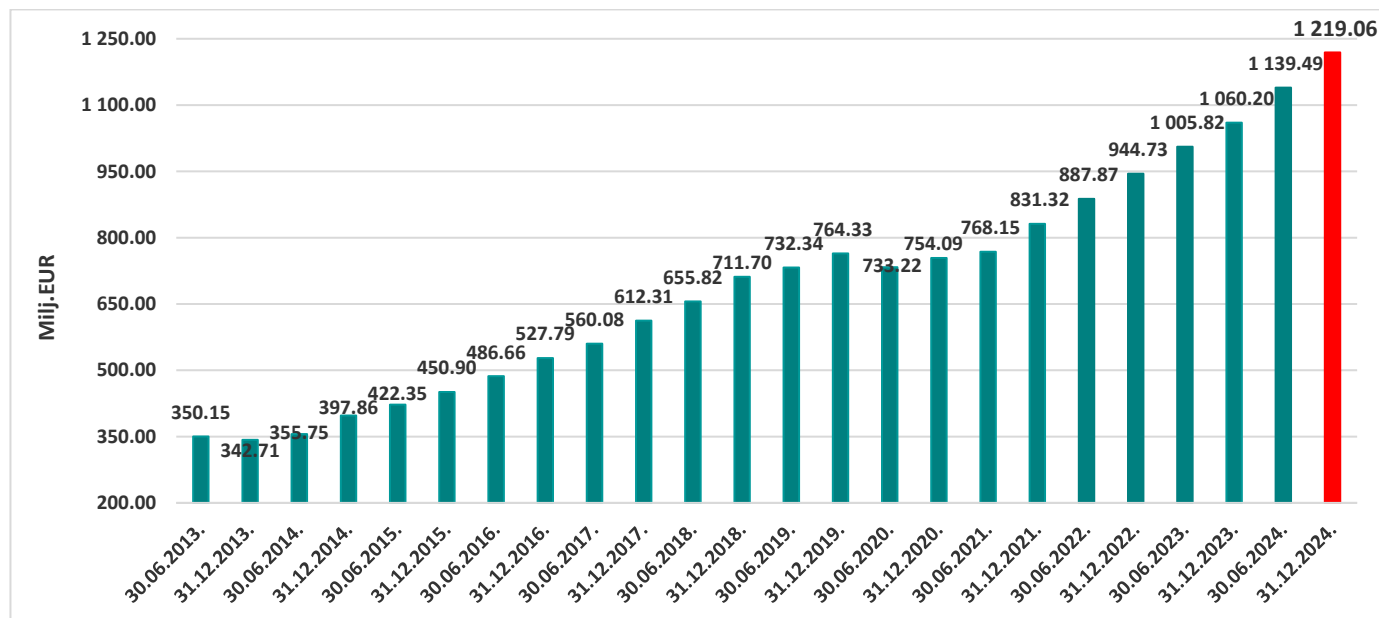

2.7.att. No jauna izsniegto Hipotekāro kredītu skaits un apjoms.

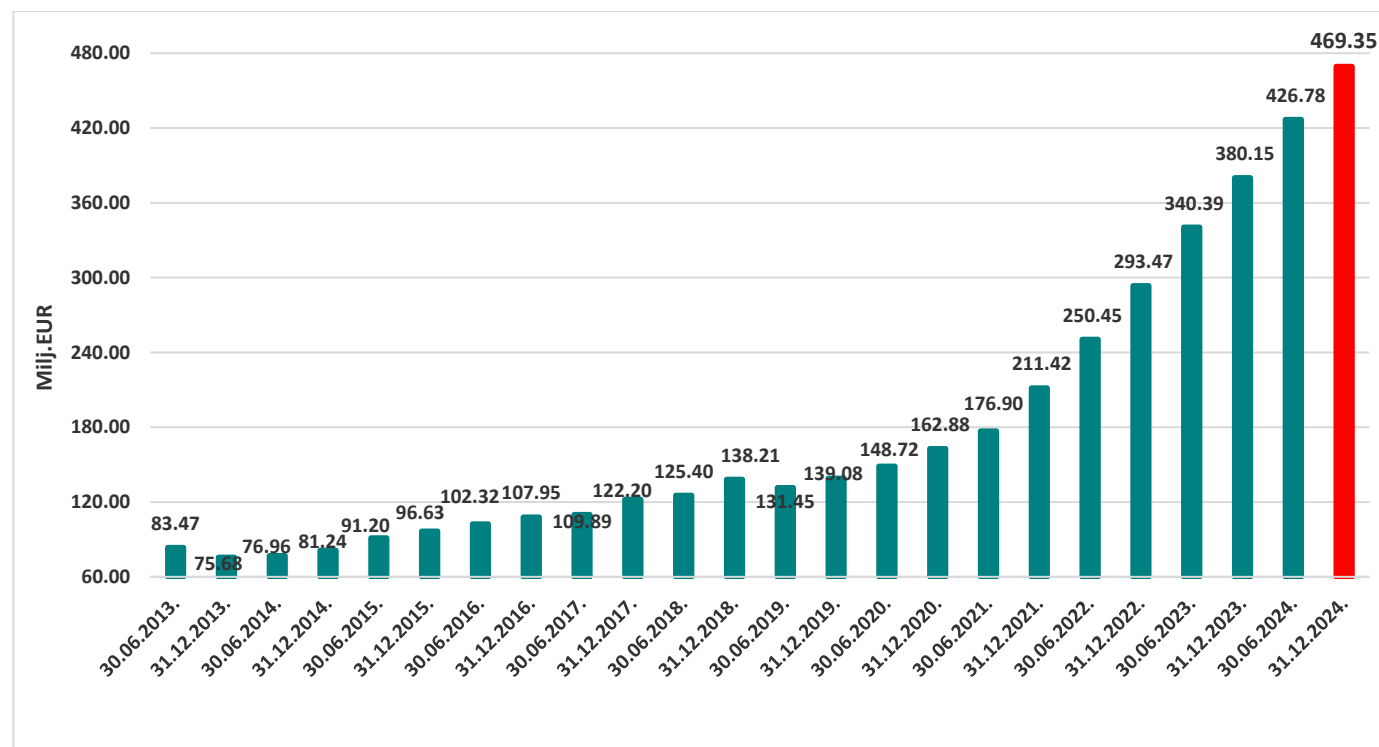

2.8.att. No jauna izsniegto Kredītu pret kustamas lietas ķīlu skaits un apjoms

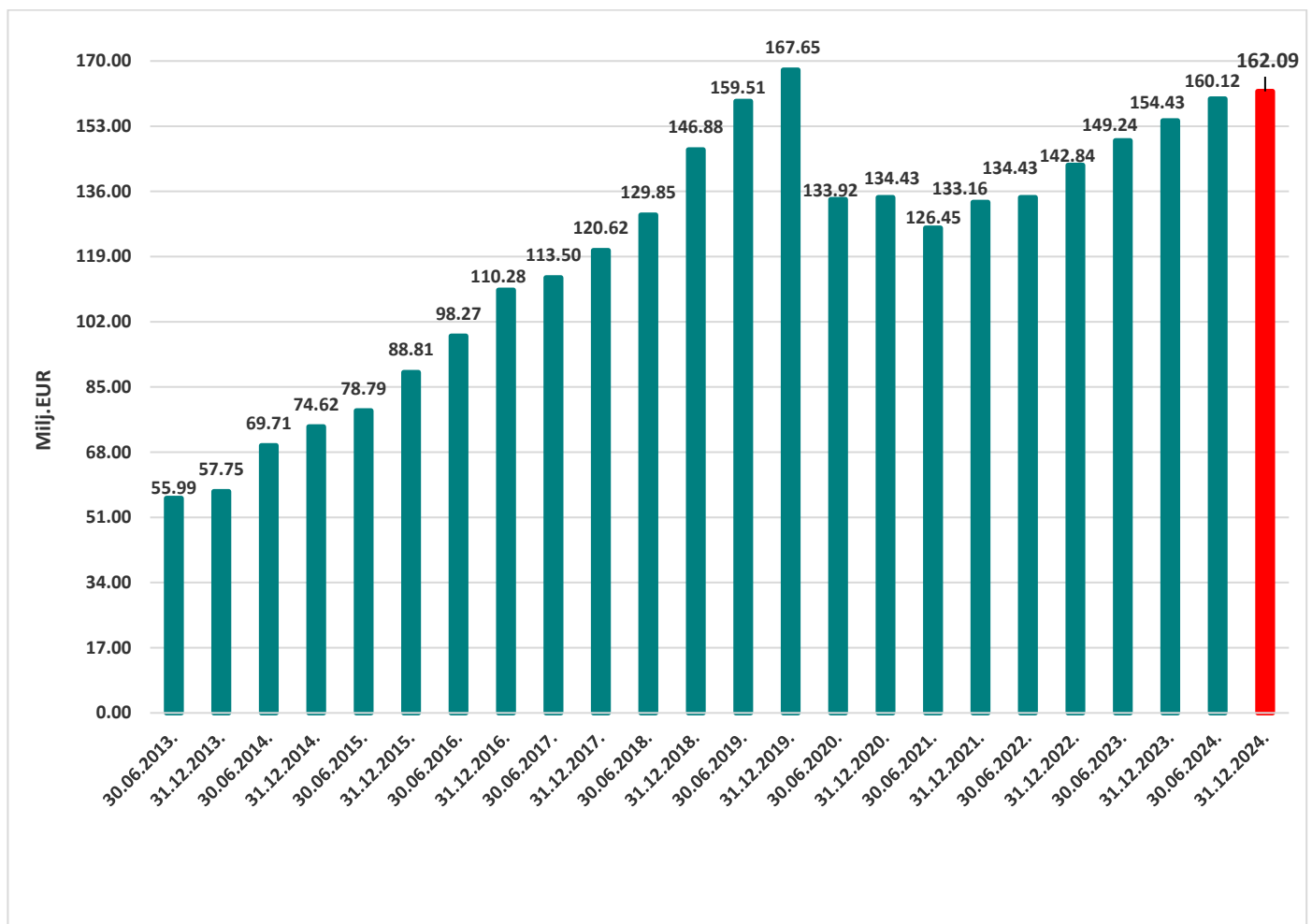
3. Kredītportfelis

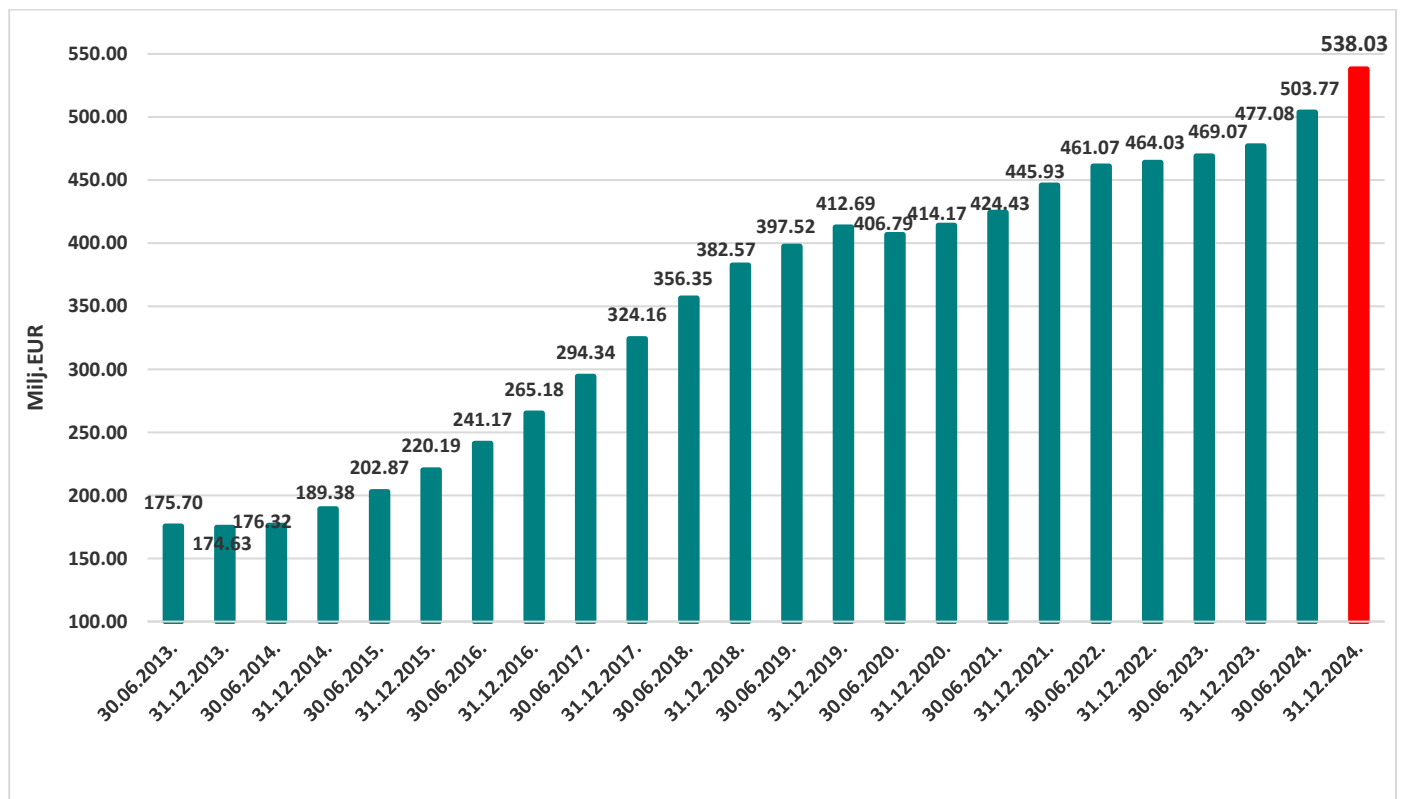
3.1.att. Patērētāju kredītu devēju kopējais kredītportfelis (milj. EUR)

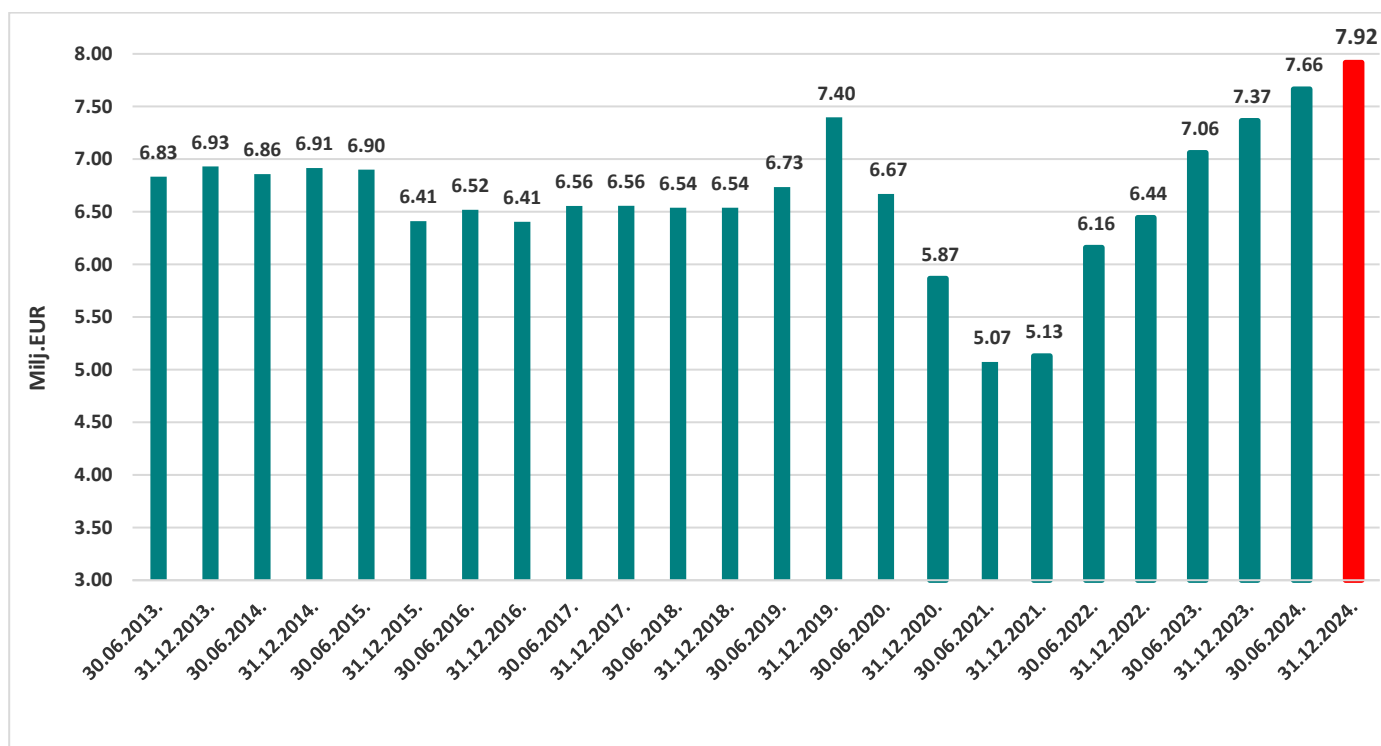
3.2.att. Distances kredītu portfelis (milj. EUR)

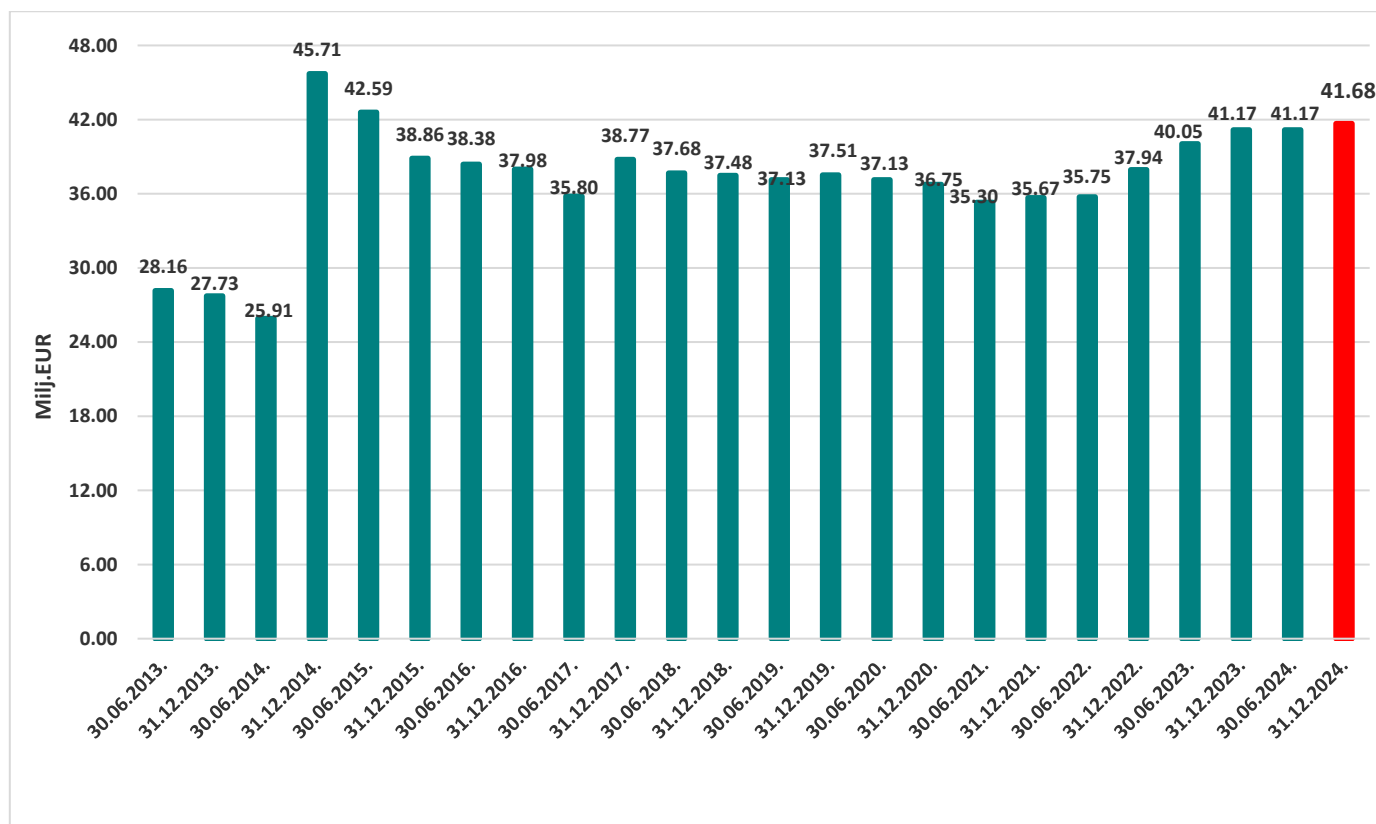
3.3.att. Patēriņa kredītu portfelis (milj. EUR)

3.4.att. Līzings portfelis (milj. EUR)

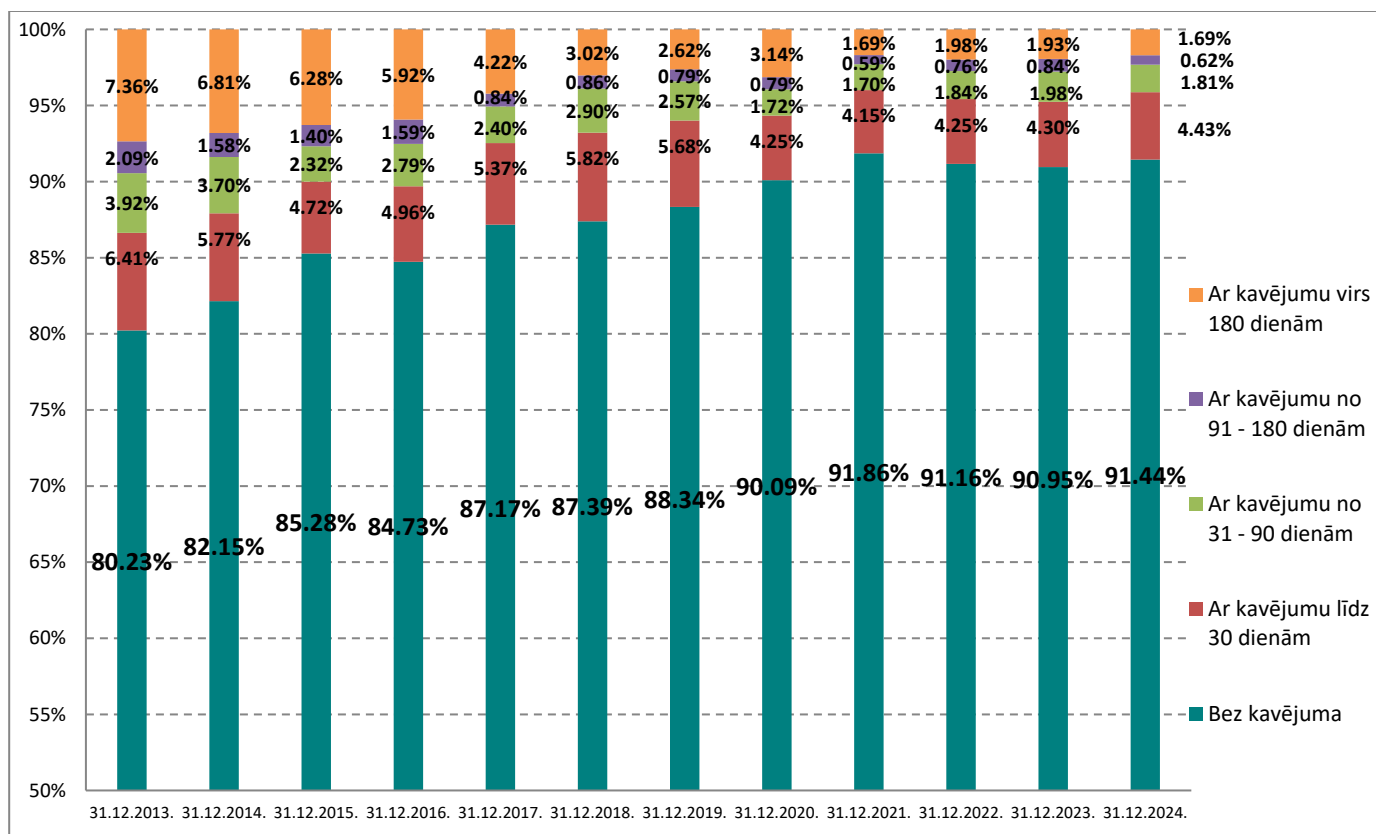

3.5.att. Kreditu pret kustamas lietas žilu portfelis (milj. EUR)

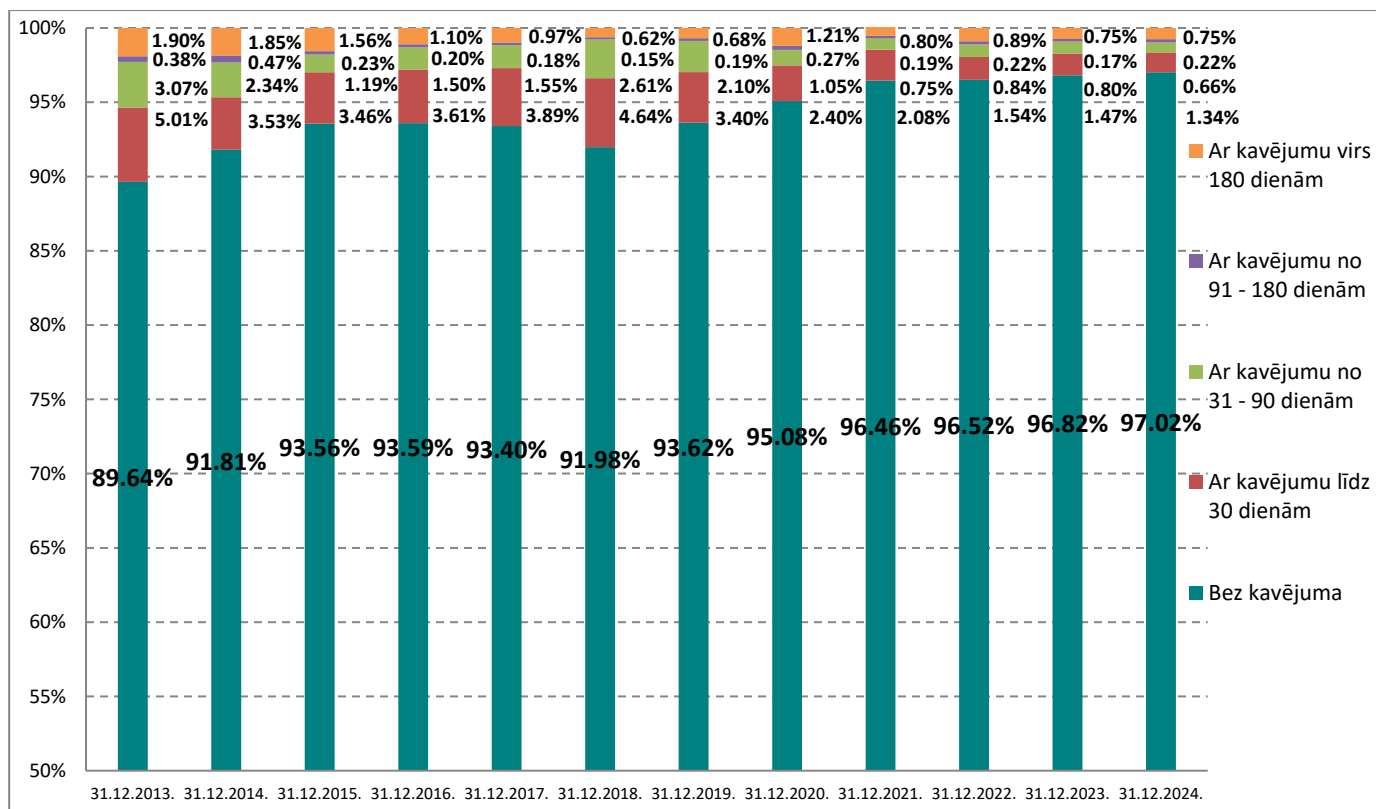

3.6.att. Hipotekaro kreditu portfelis (milj. EUR)

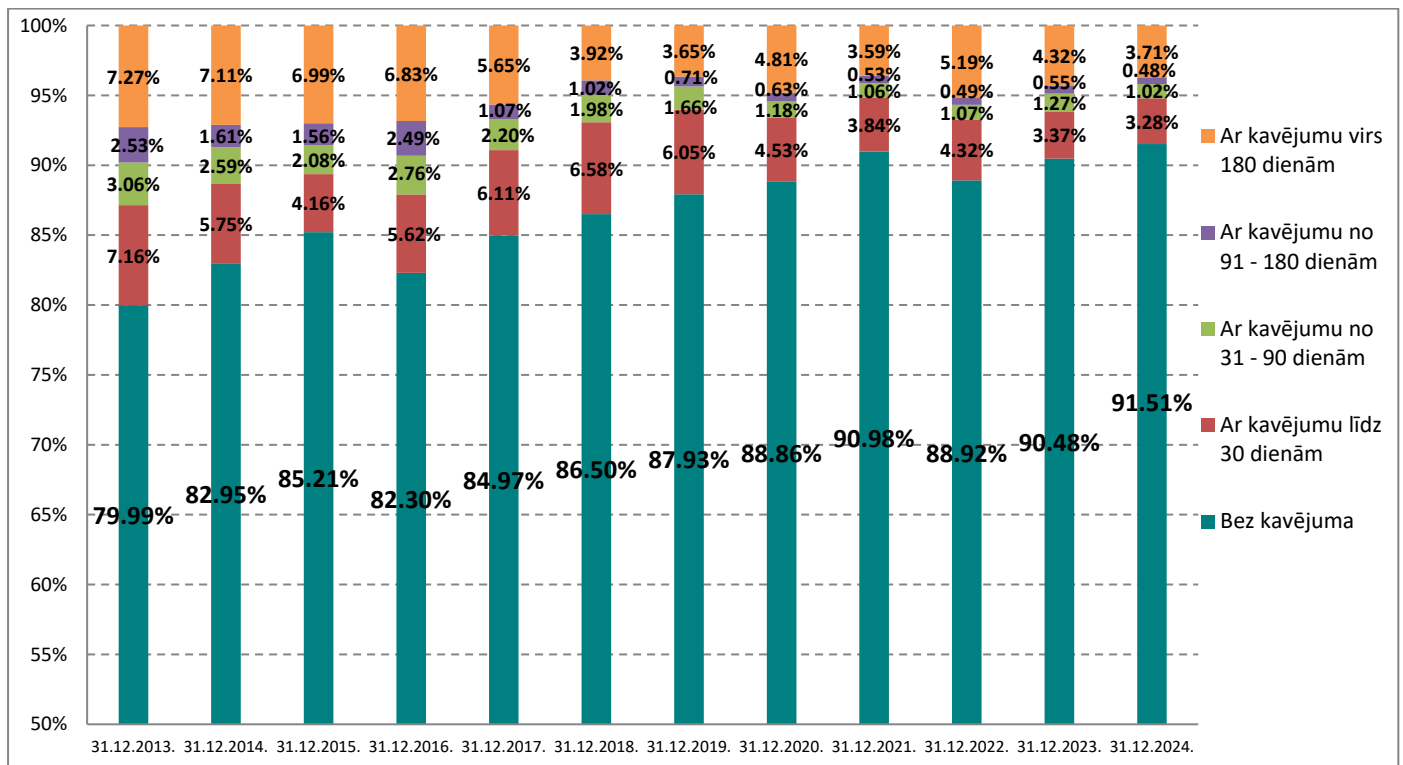
4. Kredītu kvalitāte

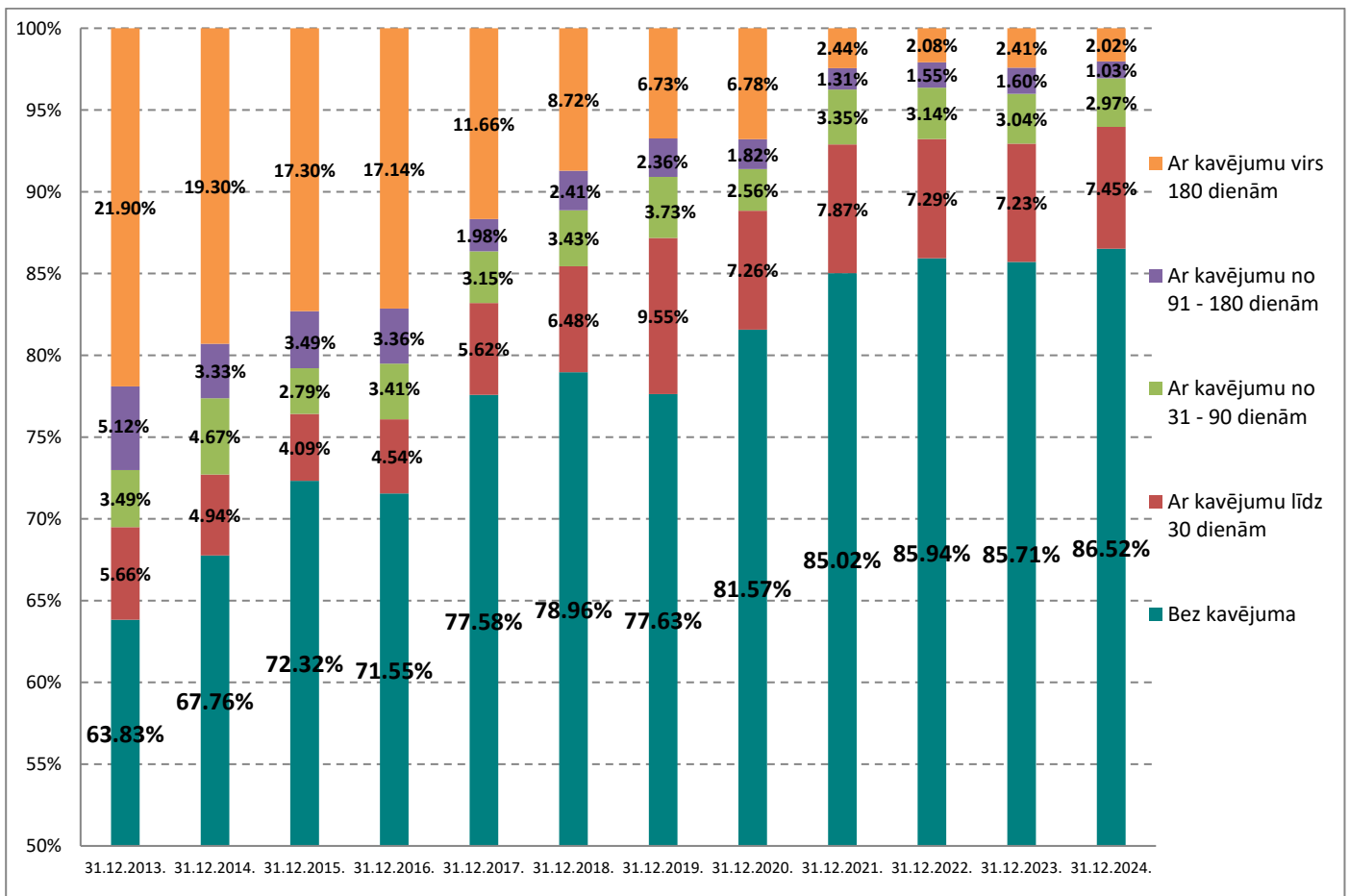
4.1. att. Nekavēto / kavēto kredītu (pēc apjoma) īpatsvars licencēto patērētāju kreditētāju sektorā.

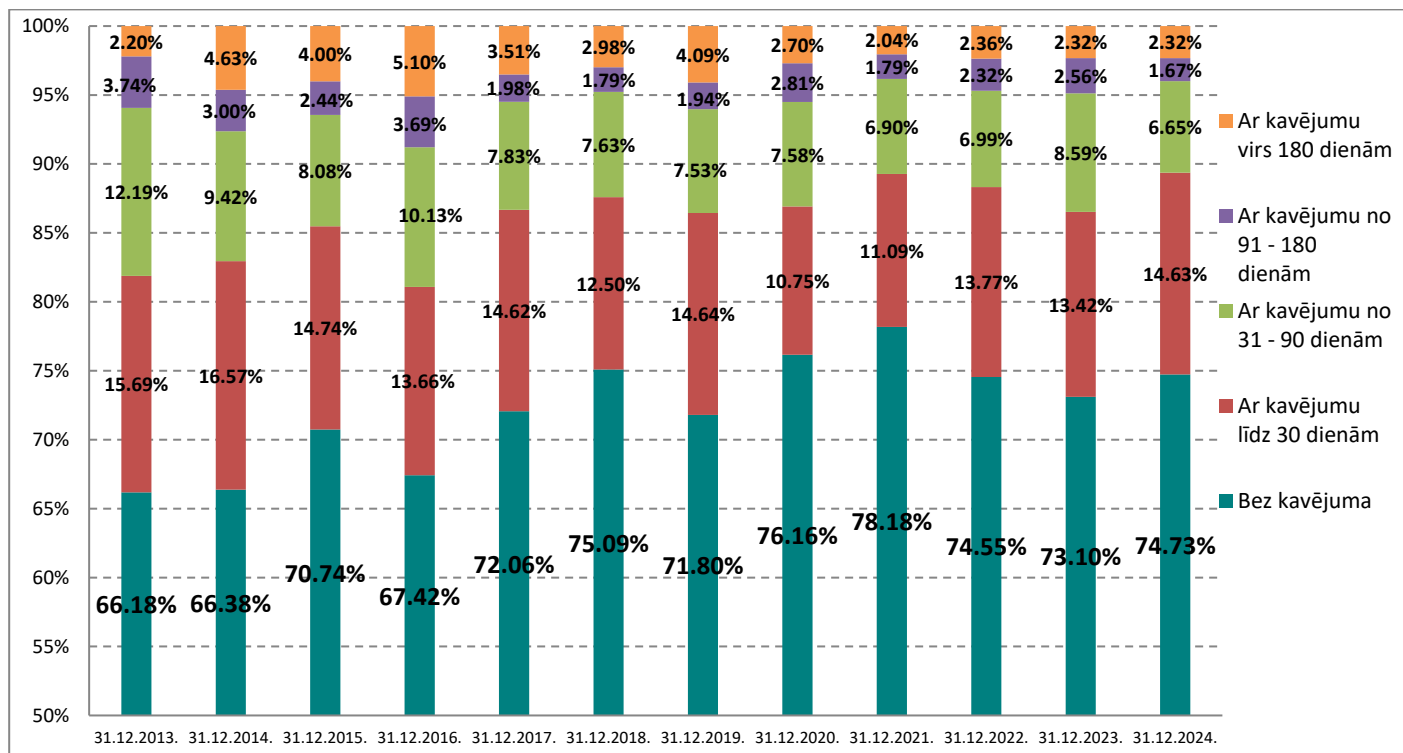
4.2. att. Līzings un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināto kredītu portfeļa kvalitāte

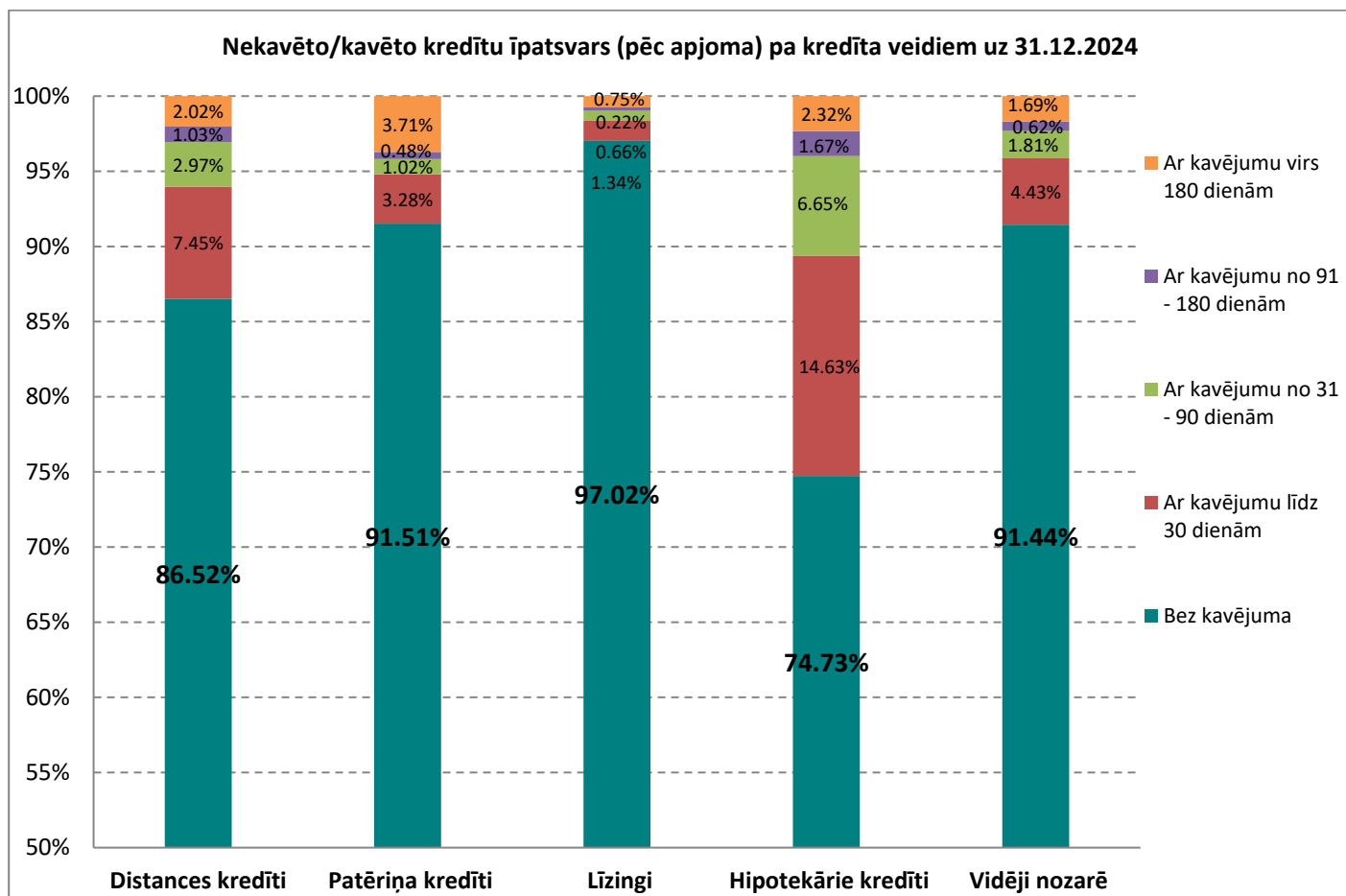
4.3. att. Patēriņa kredītu portfeļa kvalitāte

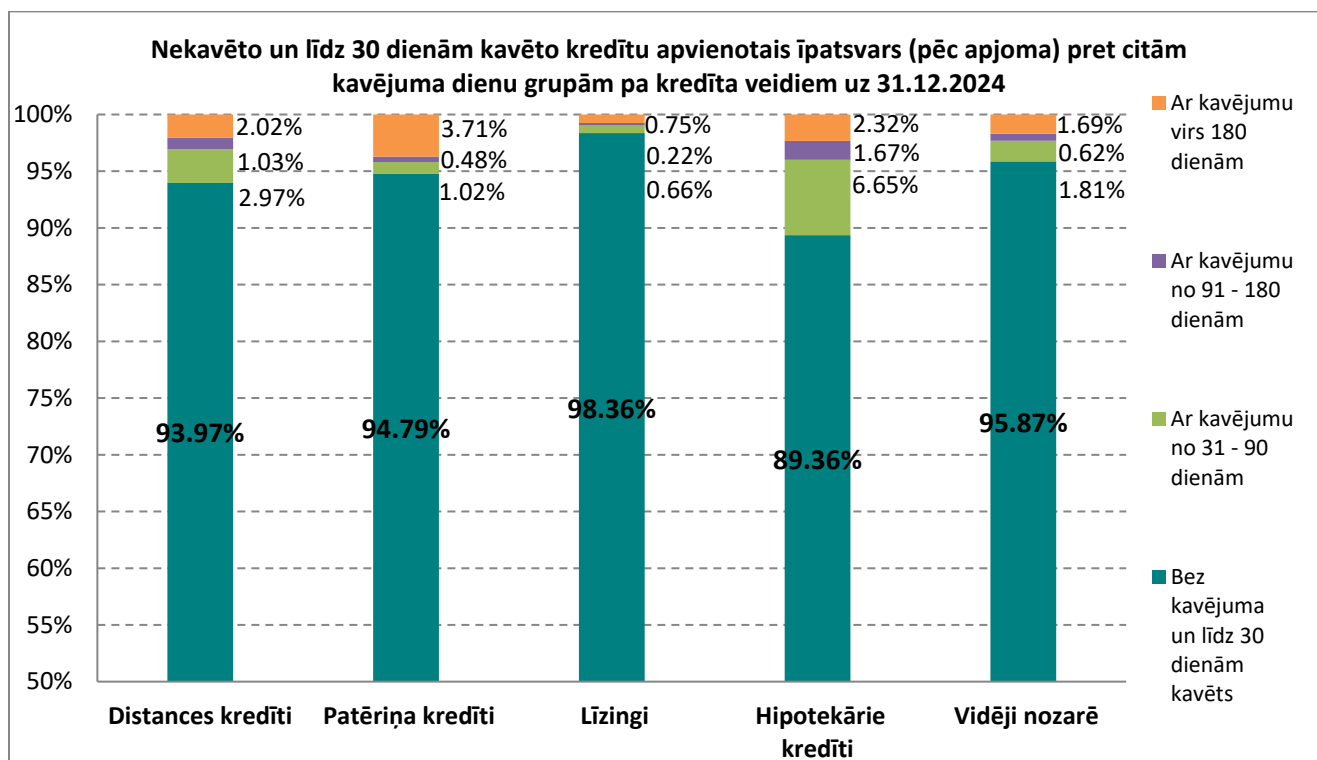
4.4. att. Distances kredītu portfeļa kvalitāte

4.5.att. Hipotekāro kredītu portfeļa kvalitāte

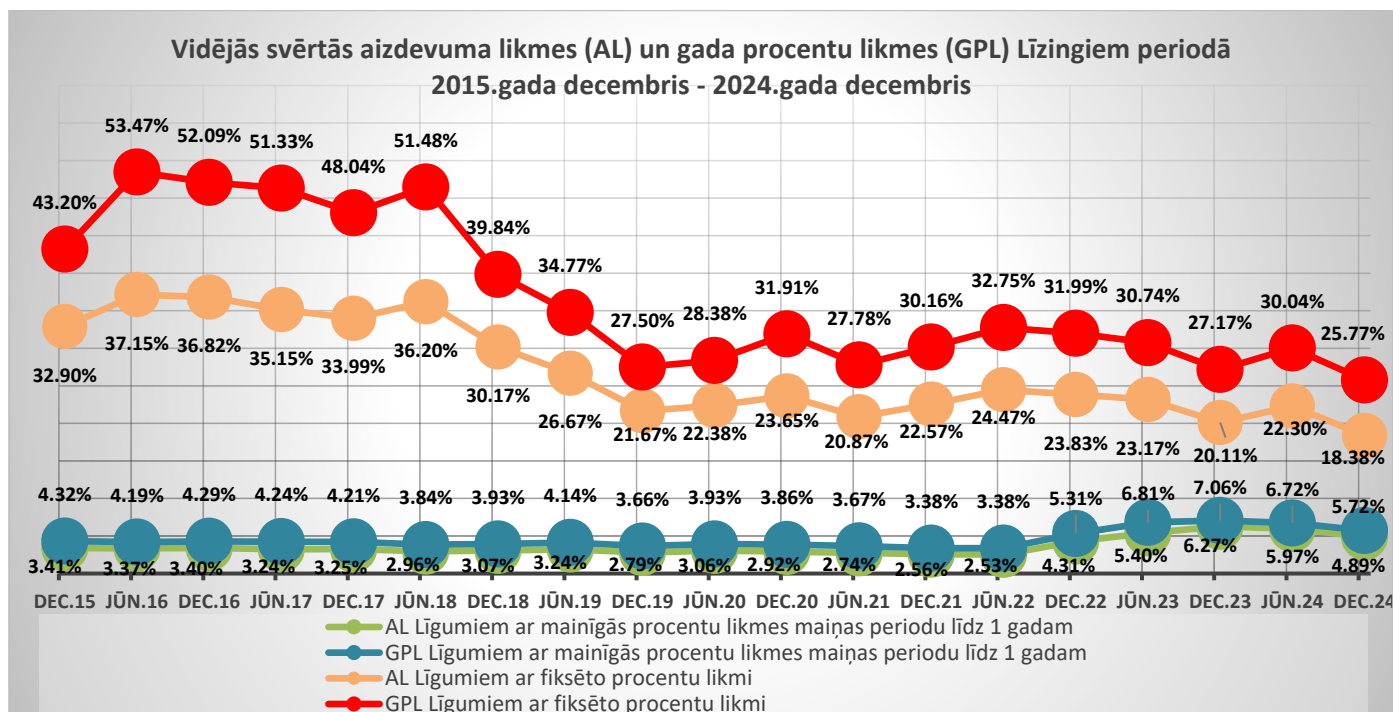

4.6.att. Kredīta portfeļa kvalitāte (pēc apjoma) pa kredīta veidiem uz 31.12.2024.

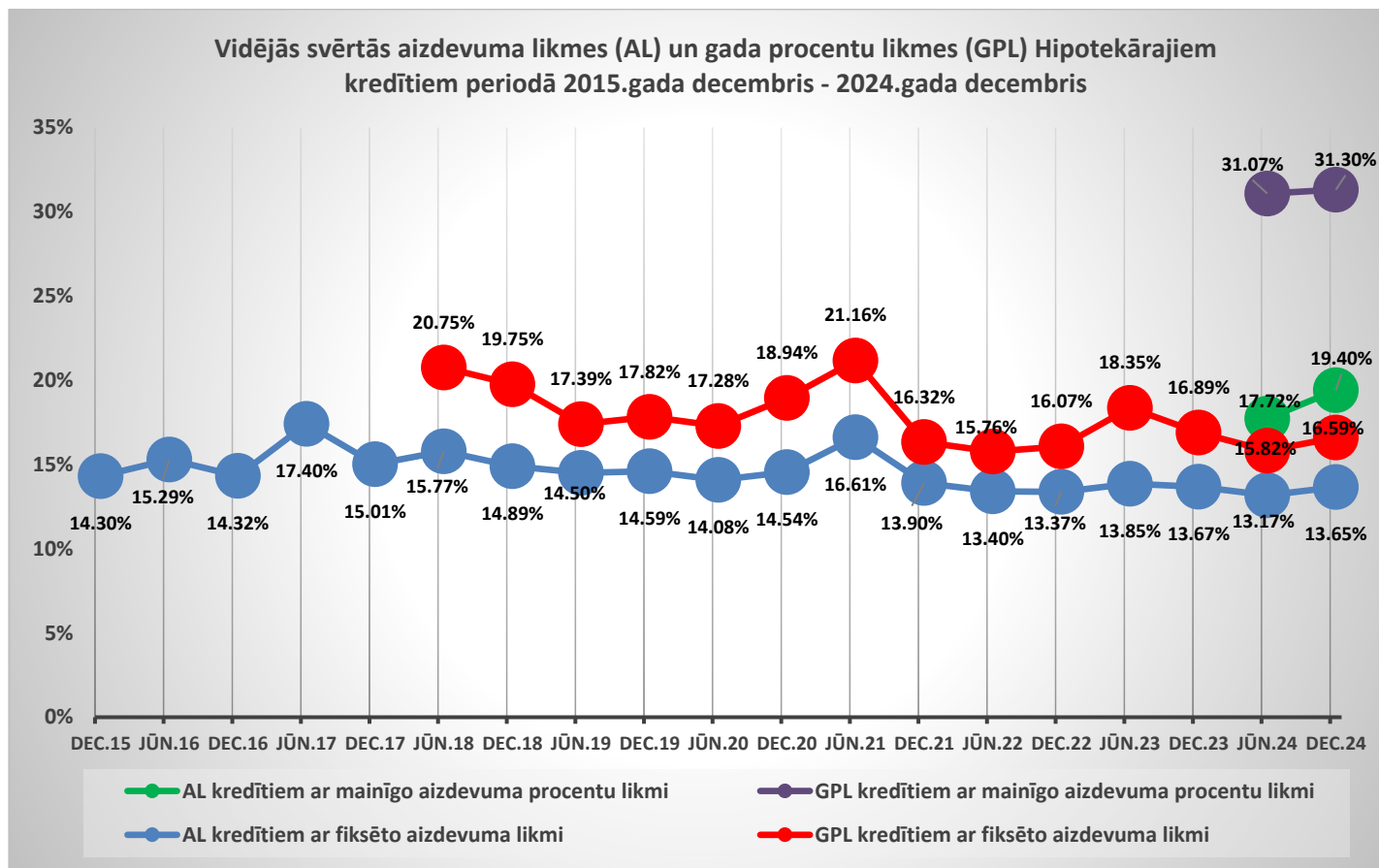

4.7.att. Apvienotā kredīta portfeļa kvalitāte (pēc apjoma) pa kredīta veidiem uz 31.12.2024.

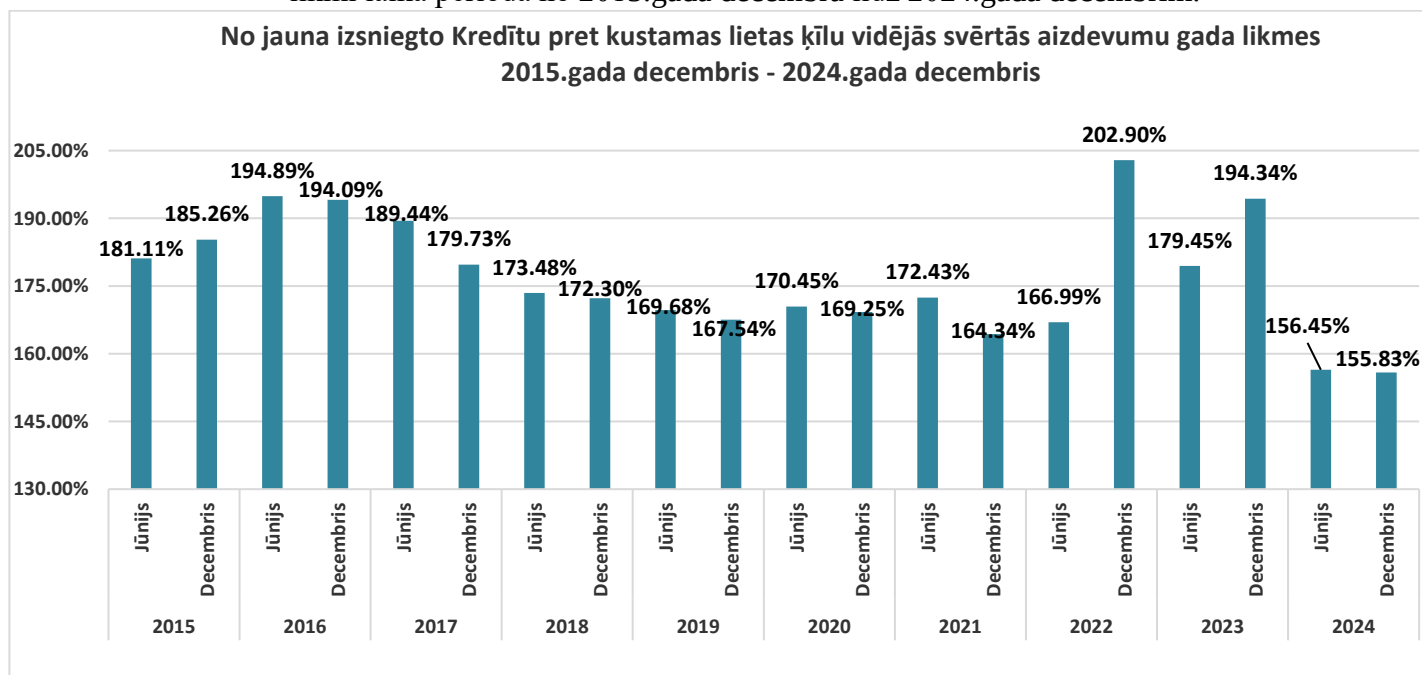
5. Procentu likmes

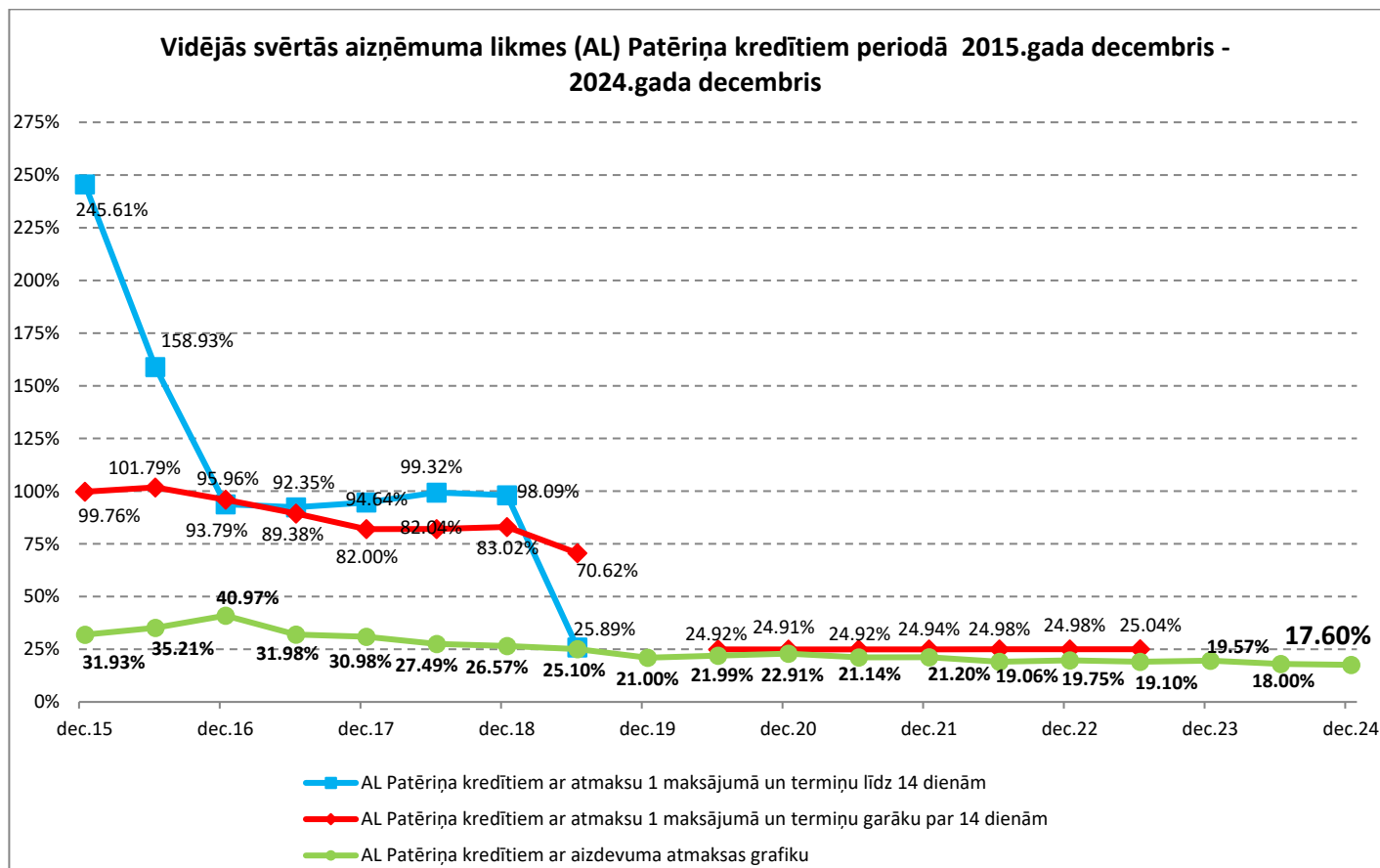
5.1. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes un GPL no jauna izsniegtajiem Līzīngiem un citu ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošinātajiem kredītiem laika periodā no 2015.gada decembra līdz 2024.gada decembrim.

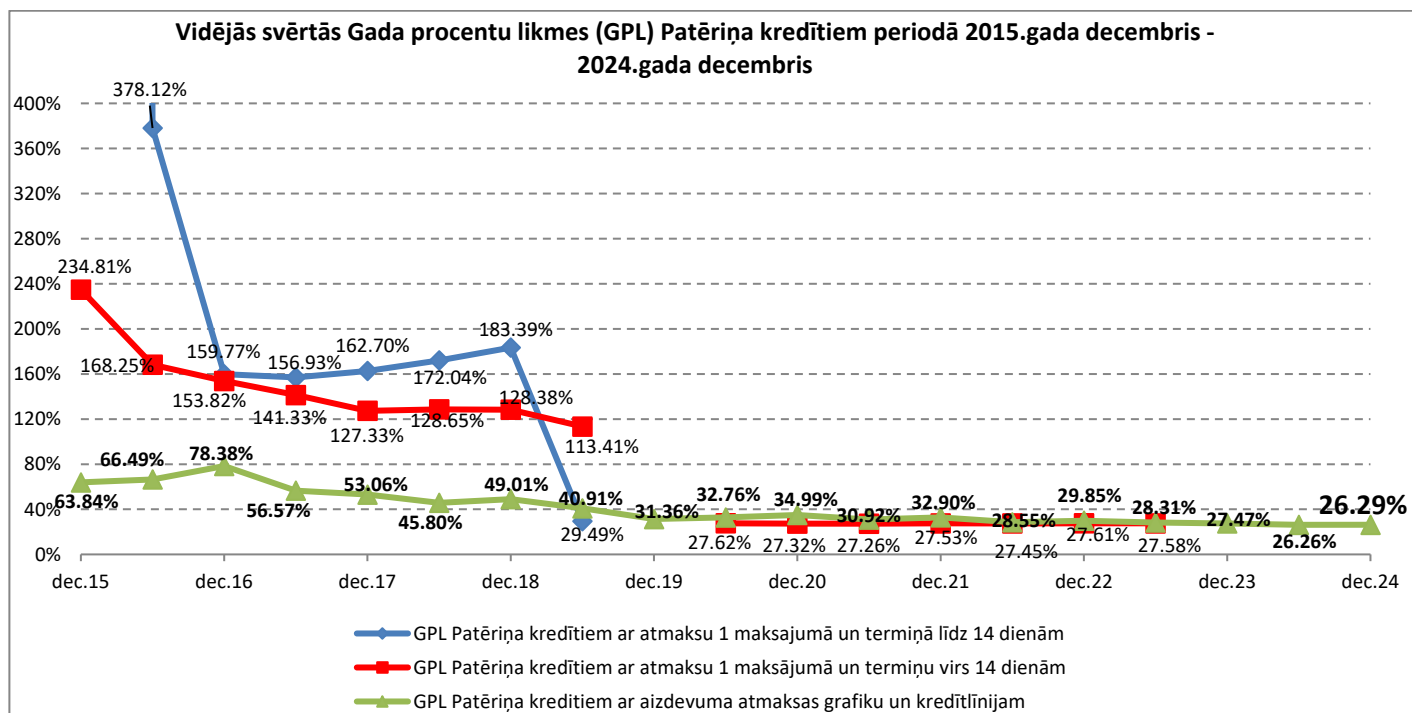
5.2. att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Hipotekārajiem kredītiem ar fiksēto likmi laika periodā no 2015.gada decembra līdz 2024.gada decembrim.

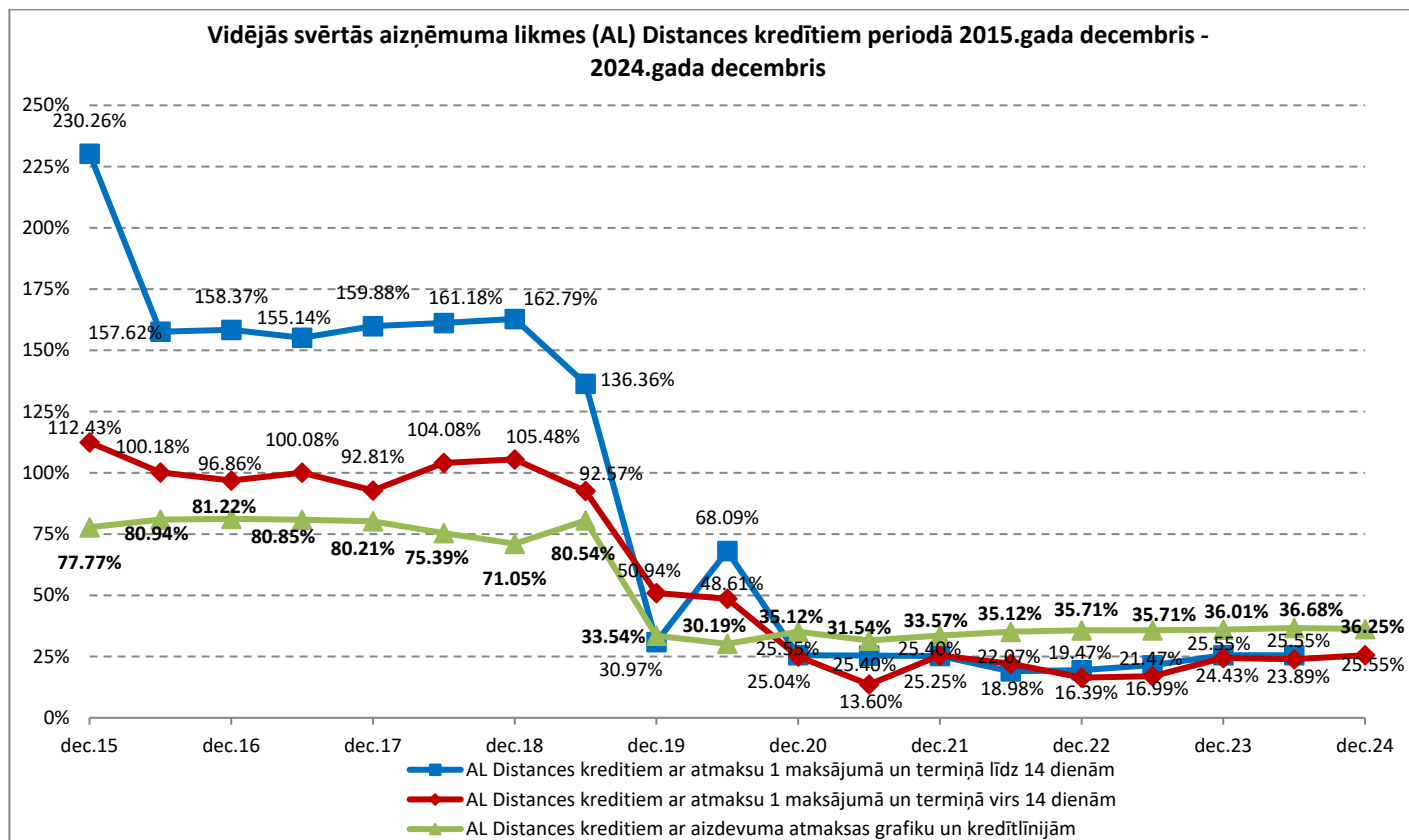
5.3 att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Kredītiem pret kustamas mantas ķīlu laika periodā no 2015.gada jūnija līdz 2024.gada decembrim.

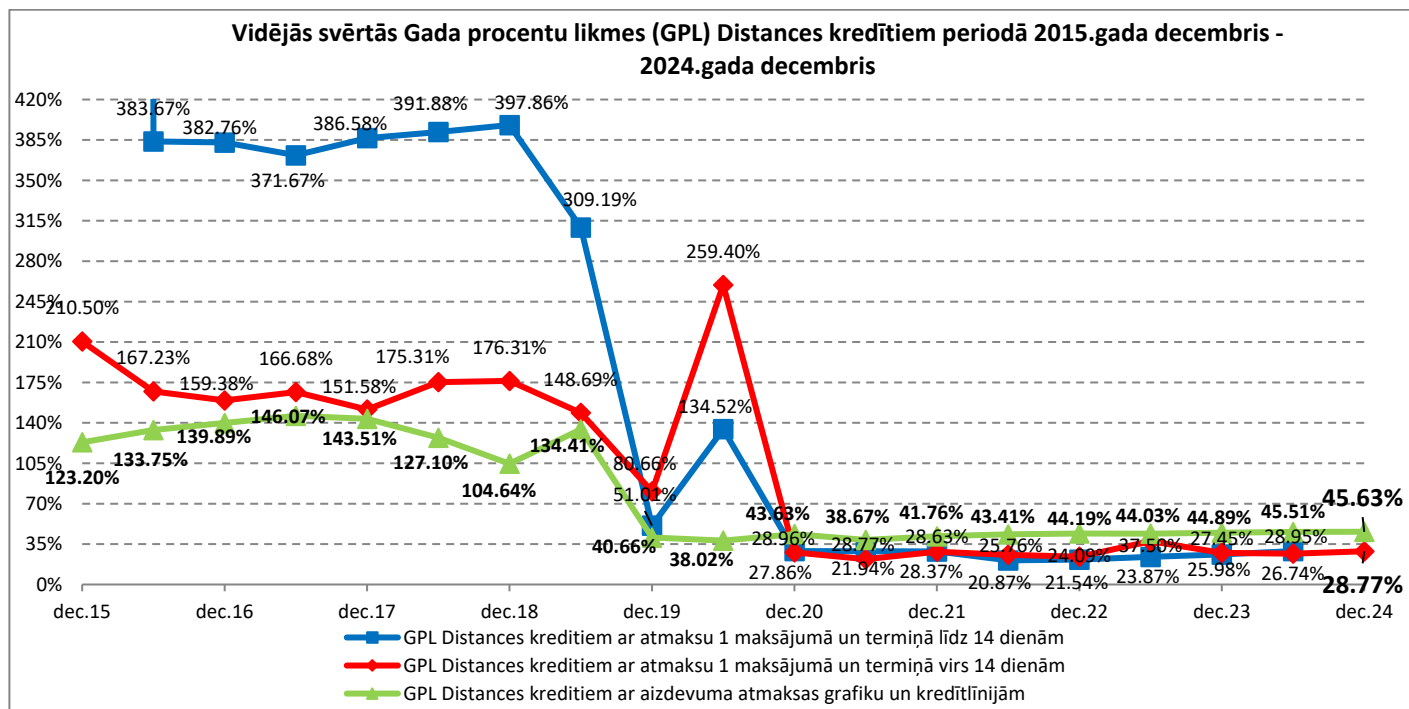
5.4.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem laika periodā no 2015.gada decembra līdz 2024.gada decembrim.

5.5. Vidēji svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Patēriņa kredītiem no 2015.gada decembra – 2024.gada decembrim.

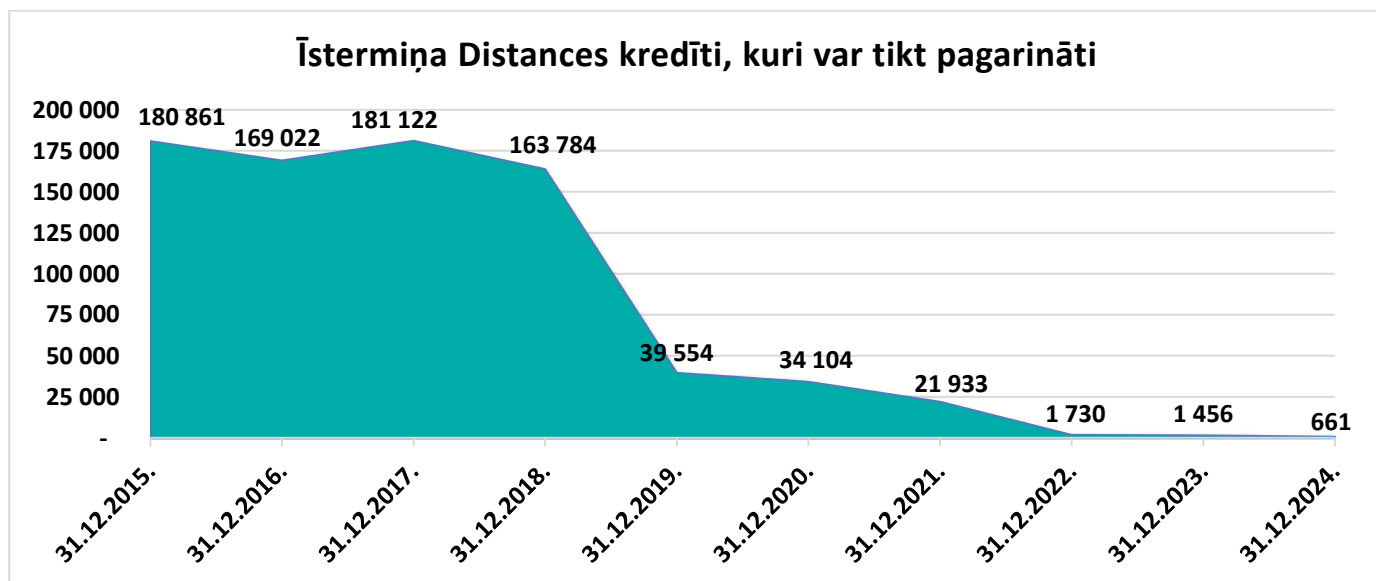

5.6.att. Vidējās svērtās aizņēmuma likmes no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem laika periodā no 2015.gada decembra – 2024.gada decembrim.

5.7.att. Vidējās svērtās GPL no jauna izsniegtajiem Distances kredītiem no 2015.gada decembra līdz 2024.gada decembrim

6. Distances kredītu pagarināšana

6.1. att. Visi patērētāju (nebanku) kredītu devēju portfelī esošie īstermiņa Distances kredīti, kuri var tikt pagarināti

7. Juridisko personu un privātpersonu uzņēmējdarbības vajadzībām kreditēšana

7.1.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām no jauna izsniegtie kredīti 2024.gadā.

Kredīta veids	2024.gadā	
	summa, EUR	kredītu skaits
Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	37 563 197	655
Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	534 293 368	12 043
Faktoringš	180 115 348	3 582
Vekselis	0.00	0
Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	0.00	0
Kredīti bez nodrošinājuma	22 676 858	167
NEBANKU SEKTORS KOPĀ	774 648 771	16 447

7.2.Tabula

Juridiskajām personām un privātpersonām uzņēmējdarbības vajadzībām izsniegto kredītu portfelis pēc apjoma (EUR) 2024.gada 31.decembrī

	Kredīti pret nodrošinājumu (hipotēka, komercķīla)	Līzings un citi ar transportlīdzekli vai citu objektu nodrošināti kredīti	Faktoringš	Kredīti pret kustamas lietas ķīlu	Kredīti bez nodrošinājuma	Kopā uz 31.12.2024
Kredītportfeļa atlikumi	82 781 794	1 216 134 654	115 903 730	0.00	19 458 800	1 434 278 978

Nozares attīstības galvenās tendences 2024.gadā

1. 2025.gada 1.janvārī Latvijā spēkā bija 37 speciālās atļaujas (licences) patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniegšanai un tas ir tik pat, cik 2024.gada 1.janvārī. 2024.gadā jaunpienācēju patērētāju (nebanku) kredītēšanas tirgū nebija, taču vienlaikus gada laikā neviena komercsabiedrība tirgu nav pametusi. Jaunus aizdevumus patērētājiem 2024.gada 2.pusgadā izsniedza 35 kapitālsabiedrības, kas ir par vienu mazāk nekā 2024.gada 1.pusgadā.
2. 2024.gadā jaunu aizdevumu izsniegšana turpināja pārspēt visu iepriekšējo gadu rādītājus gan katra mēneša individuālajā griezumā, gan kopumā. Gads iesākās (janvārī) ar 59.45 milj. EUR no jauna izsniegtajiem, kas par ~ 9% pārsniedza iepriekšējā – 2023.gada janvāra rādītāju un turpmākajos gada mēnešos jaunu aizdevumu izsniegšana palielinājās līdz 70-73 milj. EUR mēnesī. Laikā no aprīļa līdz oktobrim kopumā piecos mēnešos vērojama jaunu aizdevumu izsniegšana, kas pārsniedz 70 milj. EUR mēnesī (2.1.att.).
3. Licencētie patērētāju (nebanku) tirgus dalībnieki 2024.gadā ar patērētājiem noslēdza vairāk nekā 1 miljonu 58 tūkstošus jaunos darījumus, no jauna izsniedzot kredītus 811,84 milj. EUR apmērā, kas skaitā par 39,62 tūkst. darījumu jeb 3,89% vairāk nekā 2023.gadā un summā par 67,58 milj. EUR jeb 9,08% vairāk nekā 2023.gadā (2.2.att., 2.1.tab.). Lai arī no jauna izsniegto kredītu apjoma pieauguma temps 2024.gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo – 2023.gadu ir kļuvis nedaudz lēnāks ((+) 9,08% izsniegto apjomu pieaugums salīdzinājumā ar (+) 11,99% gadu iepriekš), tomēr joprojām ir būtisks rādītājs. Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar 2013.gadu, par kuru pirmo reizi apkopota statistika, izsniegto jauno kredītu apjoms ir dubultojies (+ 99,55%), savukārt salīdzinājumā ar 2020. – Covid 19 krīzes gadu izmaiņas ir (+) 62,06%. Pieļaujams, ka pieaugums skaidrojams ar būtisku minimālās algas pieaugumu no 430 EUR 2020.gadā līdz 700 EUR (+62,8%) 2024.gadā, kas pieļauj patērētājiem aizņemties vairāk un kredītiem novirzīt lielākus ikmēneša maksājumus.
4. Izsniegto aizdevumu skaita un summu apjoma izmaiņas pa kredītu veidiem 2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu nav vienmērīgas. No 2.1.tab. redzams, ka jauno darījumu skaits ar vislielāko mīnus zīmi 2024.gadā saglabājās Patēriņa kredītiem (-) 33,34%, kam seko Hipotekārie kredīti ar (-) 19,75% un Kredīti pret kustāmas lietas ķīlu ar (-) 7,62%, kamēr jauno darījumus skaits Distances kredītiem pieauga par 23,19% un Līzīgiem par 13,93%.
5. Līdzīgi kā jauno darījumu skaita izmaiņās arī jauno kredītu apjomā 2024.gadā salīdzinājumā ar 2023.gadu vislielākais pieaugums ir Distances kredītiem ((+) 18,21 % kredītu summā) un Līzīgiem ((+) 14,04% kredītu summā). Pretēji darījumu skaita negatīvajai tendencei, 2024.gadā kredītu apjomā ir vērojams pieaugums arī Kredītiem pret kustāmas lietas ķīlu ((+) 8,20% kredītu summā). Savukārt Patēriņa kredītu un Hipotekāro kredītu apjomu izmaiņas ir sekojušas darījumu skaita samazinājumam, attiecīgi ((-) 20,00%, Patēriņa kredītiem un ((-) 19,63% Hipotekārajiem kredītiem summā) (2.1.tab.).
6. 2024.gadā, pieaugot jaunu aizdevumu izsniegšanas apjomam, turpināja palielināties patērētāju (nebanku) kredītdevēju kopējais administrējamais kredītportfelis (3.1.att.). Kopējais kredītportfeļa apjoms uz 2024.gada 31.decembri bija 1 miljards 219 milj. EUR, kas ir par 79,57 milj. EUR jeb 6,98% vairāk nekā uz 2024.gada 30.jūniju, par 150,86 milj. EUR jeb 14,98%

vairāk nekā uz pirms gada – uz 2023.gada 31.decembri, un attiecīgi ir jauns visu laiku augstākais rādītājs.

7. Portfeļa atlikuma pieaugumu nodrošina pilnīgi visu kreditēšanas veidu portfeļu pozitīvā dinamika (3.2.att. līdz 3.6.att.), lai arī tā nav vienmērīga. Īpaši ir jāizdala Distances kredīti, kuriem portfeļu apjoms 2024.gada 2.pusgada laikā palielinājies par 42,57 milj. EUR jeb 9,97% un gada laikā par 89,2 milj. EUR jeb 23,46%, savukārt kopš 2019.gada 30.jūnija, kad fiksēta pēdējā reize Distances kredītu portfeļa samazinājumam, tas ir palielinājies no 131,45 milj. EUR līdz 469,35 milj. EUR jeb 257,05%. Jāatgādina, ka par iemeslu šai dinamikai ir 2019.gada 1.jūlijā spēkā stājušies grozījumi Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta 2.³ daļā, saskaņā ar kuriem kredīta kopējās izmaksas tika ierobežotas līdz 0,07% dienā un patērētāju (nebanku) kredītu devēji sāka patērētājiem intensīvāk piedāvāt ilgtermiņa un/vai neierobežota termiņa kredītproduktus (aizdevumus ar aizdevuma atmaksas grafiku un kredītlīnijas), atsakoties no līdz tam dominējošajiem īstermiņa (līdz 30 dienām) kredītiem.
8. Tāpat jāizceļ ir Līzinga portfelis, kas 2024.gada laikā pieaudzis par 60,95 milj. EUR jeb 12,78%. PTAC ieskatā līzinga darījumu skaita aktivizēšanos un portfeļa pieaugumu veicinājuši vismaz divi faktori: jaunu un mazlietotu automašīnu cenu pieaugums un aizņēmuma (procentu) likmes lejupslīde EURIBOR samazinājuma rezultātā.
9. Pārējos trīs kredītu veidos, lai arī portfeļa pieauguma dinamika ir pozitīva, tā raksturojama kā būtiski mērenāka: Patēriņa kredītu portfelis 2024.gada laikā (+) 7,66 milj. EUR jeb 4,96%, Kredītu pret kustamas lietas ķīlu portfelis (+) 0,55 milj. EUR jeb 7,46% un Hipotekāro kredītu portfelis (+) 0,51 milj. EUR jeb 1,24%, kas ir likumsakarīgi, ņemot vērā jauno kredītu darījumu skaita un divos kredīta veidos arī apjoma samazinājumu 2024.gadā.
10. Vidējā viena kredīta atlikuma summas būtisks palielinājums Distances un Patēriņa kredītos. Ja uz 2019.gada 30.jūniju patērētāju (nebanku) sektorā viena aktīva kreditēšanas līguma vidējais atlikums bija Distances kredītiem 373,10 EUR un Patēriņa kredītiem 620,01 EUR, tad uz 2024.gada 31.decembri Distances kredītiem tas sasniedzis 1546,92 EUR un Patēriņa kredītiem 1590,84 EUR, proti Distances kredītiem pieaudzis 4,15 reizes, savukārt Patēriņa kredītiem – pieaudzis 2,5 reizes.
11. Kopējā kredītportfeļa kvalitāte (pēc apjoma) turpina saglabāties stabila (4.1.att.). Uz pārskata perioda beigām - 2024.gada 31.decembri kredītu bez kavējuma īpatsvars kopējā portfeli bija 91,44%, kas par 0,49 procentpunktu labāks rādītājs nekā uz 2023.gada 31.decembri un par 0,28 procentpunktu labāks rādītājs nekā uz 2022.gada 31.decembri. Portfeļu kvalitātes rādītāji uz 2024.gada 31.decembri salīdzinājumā ar 2023.gada 31.decembri ir uzlabojusies visos kredīta veidos: Līzingsiem (+) 0,20 procentpunkti, Patēriņa kredītiem (+) 1,03 procentpunkti, Distances kredītiem (+) 0,81% procentpunkts un Hipotekārajiem kredītiem (+) 1,63 procentpunkti.
12. Vienlaikus jānorāda, ka portfeļa kvalitātes rādītāji nodrošināti, cedējot un/vai pārdodot kredītus, kā arī norakstot no bilances kā zaudētus kredītus. Kopumā pamatparādu vērtībā 2024.gadā cedēti un/vai pārdoti kredīti 59,55 milj. EUR apmērā (t.sk. 57,87 milj. EUR Distances kredīti un Patēriņa kredīti) un no bilances kā zaudēti norakstīti 3,86 milj. EUR apmērā (t.sk. 3,15 milj. EUR Distances kredīti un Patēriņa kredīti). Līdz ar to – šajos divos kredīta veidos – Distances kredītos un Patēriņa kredītos nav pārliecības, ka portfeļa kvalitātes uzlabojumi saistīti ar kredīta devēju apzinīgumu maksāspējas izvērtēšanā un/vai to klientu apzinīgumu saistību izpildē, jo

cedēto (pārdoto) un no bilances norakstīto kredītu procentuālais īpatsvars pret gada vidējo portfeļa apjomu (tikai kredītu devējiem, kas cedējuši un/vai norakstījuši zaudējumus) ir 11,77%.

13. Attiecībā uz aizņēmumu (procentu) likmju izmaiņām, jānorāda, ka tās 2024. gadā pēc kāpuma, kas bija ildzis kopš 2021.gada vidus, beidzot sāka samazināties Līzinga līgumiem ar mainīgās procentu likmes maiņas periodu līdz 1 gadam (5.1.att.), ņemot vērā EURIBOR izmaiņas. Iespējams, ka resursu naudas cenas pozitīvās izmaiņas rezultātā tūlītējs pozitīvs rezultāts bija vērojams arī Patēriņa kredītiem, kur gada laikā likme aizdevumiem ar atmaksas grafiku samazinājās par 1,97 procentpunktiem, kamēr EURIBOR lejupslīde pagaidām nekādi neietekmēja Distances kredītus un Hipotekāros kredītus. Savukārt Kredītiem pret kustamas lietas ķīlu pirmo reizi piecu gadu laikā nav vērojamas gada cikliskās svārstības, kad konkrētais kredīta veids uz gada vidu kļūst lētāks, savukārt gada nogalē sadārdzinās (5.3.att.).